

Tungt, men fostrande sid 2

Kyrkpressen

P2B

Torsdag 10.3.2011 • nr 10 • Lösnummer 1,10 €

Lokal bilaga till Matteus.

Johan Sandberg

Självkänslan – Andens frukt

16

**Det gör
gott att
göra gott**

sid 3

**Optimist på
livets hav** sid 18

**Mindre skatt - mera
bistånd** sid 6

**Tips för
fastan** sid 20

Hopp för Sudan sid 14

Kyrkoåret

to 25	kp 47	sö 28	1:a sö i advent
to 2	kp 48	sö 5 mä 6	2:a sö i advent Självständighetsdagen
to 9	kp 49	sö 12	3:e sö i advent
to 16	kp 50	sö 19	4:e sö i advent
on 22	kp 51-52	fr 24 lö 25 sö 26	Julaftonen Juldagen Stefanidagen
		lö 1 sö 2	Nyårsdagen 2:a sö efter jul
on 5	kp 1	lö 6 sö 9	Trettondagen 1:a sö efter trettondagen
to 13	kp 2	sö 16	2:a sö efter trettondagen
to 20	kp 3	sö 23	3:e sö efter trettondagen
to 27	kp 4	sö 30	4:e sö efter trettondagen
to 3	kp 5	sö 6	Kyndelmässodagen
to 10	kp 6	sö 13	6:e sö efter trettondagen
to 17	kp 7	sö 20	3:e sö före fastan
to 24	kp 8	sö 27	2:a sö före fastan
to 3	kp 9	sö 6	Fastlagsöndagen
to 10	kp 10	sö 13	1:a sö i fastan
to 17	kp 11	sö 20	2:a sö i fastan
to 24	kp 12	sö 27	Marie bebådelsedag
to 31	kp 13	sö 3	4:e sö i fastan
to 7	kp 14	sö 10	5:e sö i fastan
to 14	kp 15	sö 17	Palmsöndagen
on 20	kp 16-17	fr 22 sö 24 mä 25	Långfredagen Påskdagen Annan dag påsk
		sö 1	1:a sö efter påsk
to 5	kp 18	sö 8	2:a sö efter påsk
to 12	kp 19	sö 15	3:e sö efter påsk
to 19	kp 20	sö 22	4:e sö efter påsk
to 26	kp 21	sö 29	5:e sö efter påsk
on 1	kp 22	lö 2 sö 5	Kristi himmelfärdsdag 6:e sö efter påsk
to 9	kp 23	sö 12	Pingstdagen
to 16	kp 24	sö 19	Treenighetssöndagen
on 22	kp 25-26	lö 25 sö 26	Midsommardagen 2:a sö efter pingst
		sö 3	3:e sö efter pingst
to 7	kp 27	sö 10	4:e sö efter pingst
to 14	kp 28	sö 17	5:e sö efter pingst
to 21	kp 29-30	sö 24 sö 31	Apostladagen 7:e sö efter pingst
to 4	kp 31	sö 7	Kristi förklarings dag
to 11	kp 32	sö 14	9:e sö efter pingst
to 18	kp 33	sö 21	10:e sö efter pingst
to 25	kp 34	sö 28	11:e sö efter pingst
to 1	kp 35	sö 4	12:e sö efter pingst
to 8	kp 36	sö 11	13:e sö efter pingst
to 15	kp 37	sö 18	14:e sö efter pingst
to 22	kp 38	sö 25	15:e sö efter pingst
to 29	kp 39	sö 2	Mikaëldagen
to 6	kp 40	sö 9	17:e sö efter pingst
to 13	kp 41	sö 16	18:e sö efter pingst
to 20	kp 42	sö 23	19:e sö efter pingst
to 27	kp 43	sö 30	20:e sö efter pingst
to 3	kp 44	lö 5 sö 6	Alla helgons dag 21:a sö efter pingst
to 10	kp 45	sö 13	Uppbrottets söndag
to 17	kp 46	sö 20	Domsöndagen

En pisksnärt i Petrus innersta

Jag har gömt mig för de andra. Vill hålla mig i skymundan för att få vara för mig själv. Någon kan ju upptäcka att jag är upprörd och ledsen. Det skulle uppstå en massa frågor, som jag inte har krafter att ta itu med. Inte just nu. Måste hastigt torka tårarna från ögonvrån och kinderna. Det är länge sedan jag gråtit, sist när jag var barn fällde jag någon tår. Jag fattar inte vad som hände. Allt var ju så perfekt, himmelskt helt enkelt. Vi var så uppymda av Hans ord. Den stunden var det som om Han hade sett oss i ett nytt ljus, för vi hade börjat inse och förstå, menade Han. Speciellt gällde det mig, tror jag.

Antagligen är jag i någon sorts särställning, men efter vår senaste diskussion tvivlar jag nog en hel del. Vill egentligen inte kalla det för en diskussion. Det kändes mera som en katastrof för min del. Hur kan något bli så fel, trots att allt bara handlade om kärlek och omtanke från min sida?

Jag är fullkomligt medveten om att jag säger och gör saker utan att tänka efter dess mer. Då och då har jag även fått stå till svars för överilade ord och handlingar. Men ändå, inte nu. Kanske var det Hans bryskhet och tala avvisande som gjorde mest ont. Jag ville ju bara vara mänsklig. Visa medkänsla och solidaritet. Jag hör Hans steg. Han söker mig.

Nu ser jag Honom komma till mig och jag möter Hans blick. Jag kan fortfarande inte hålla tillbaka tårarna, men jag ser att även

13.3.2011

Vi firar Första söndagen i fastan. Temat är "Jesus segrar över frestelserna".

Läs din Bibel

To 10.3 1 Sam 4:1-11, Sak 7:2-13
Fr 11.3 1 Sam 4:12-22, Joh 8:21-30
Lö 12.3 1 Sam 5:1-12, Dan 5:1-7, 17-30
Sö 13.3 1 Mos 4:3-10, Jak 1:12-15,
Matt 16:21-23
Må 14.3 1 Sam 6:1-7:1, 1 Joh 3:7-11
Ti 15.3 1 Sam 7:2-17, Job 1:1-22
On 16.3 1 Sam 8:1-22, 1 Kor 10:9-13
To 17.3 1 Sam 9:1-14, Jak 4:1-10

Psalmförslag

59, 367, 157, 371, 276 (N), 353: 6-7.
Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

Dagens bön

Jesus Kristus, vi drömmer om berömmelse och ära.
Så frestades också du.
Men du orkade vaka och leva för alla som är glömda och maktlösa.
Till dem vänder du dig ännu i dag.
Hjälp oss att gå i dina fotspår, du som med Fadern och den heliga Anden lever och härskar i evighet.

Mera om helgen

Det centrala temat för första söndagen i fastan är berättelsen om hur Jesus frestas i öknen.

Han frestades att överge sin kallelse, men övervann frestelsen.

Inte heller dagens människa lämnas i fred för frestaren. Men vår hjälp är Kristus, som sett ondskans ansikte och vet vad prövning och utsatthet är.

Söndagens liturgiska färg är violett eller blå och på altaret står två ljus. Ingen rikskollekt.

Stockholm

Han har gråtit. Vi talar. Nu börjar jag förstå. Det handlar om någonting mer än mig själv.

Petrus var som personlighet antagligen väldigt spontan och impulsiv. När Jesus i klartext börjar redo-

göra för vad som väntar Honom, reagerar Petrus kraftigt. Detta får inte inte hända! Jesus, sluta tänka så! Vi

löser det på ett annat sätt! Inte ska Du dö...

Jesu tillrättavisning viner som ett piskrapp genom luften och träffar smärtsamt Petrus innersta, men i första hand riktas orden mot den Onda makt som vill få Honom att backa undan, välja en behagligare väg, slippa smärtan, förnedringen och blodet.

Petrus, stackaren, är tvungen att uppleva skarpa kontraster. Ena stunden får han höra att han är klippan som kyrkan ska byggas på, den andra stunden utpekas han som den som vill få Jesus på fall. Tidigare har han fått en uppenbarelse från Gud, men nu är hans tankar endast mänskliga tankar. Tungt, men fostrande för Petrus.

Fortfarande handlar allt om att smärtornas väg var den enda vägen för Jesus. Hur man än vill konstruera andra lösningsmodeller i stället för den smärtsamma, så måste den ibland väljas. Så var det för Jesus. Inte bara som en skenbar, symbolisk handling, utan på riktigt.

Petrus kunde också gå vidare till det som han var ämnad till. Han kunde förstå allting bättre nu. Han blev klippan.

**Patrik Frisk är ungdoms-
arbetare i Sibbo svenska
församling**

Musikalisk Borgågemenskap

Borgåöverenskommelsen mellan de nordiska lutheriska kyrkorna och de anglikanska kyrkorna på de brittiska öarna har snart ett par decennier på nacken. Men de konkreta uttrycken för denna gemenskap har i vårt stift ännu inte varit särskilt påtagliga, fastän Borgå domkyrka gav överenskommelsen dess namn.

Som kyrkomusiker tycker jag att det är viktigt att motverka hemmablindheten, jag mår bra av lite internationell inspiration då

och då. Inför första söndagen i fastan gör jag en nätkoll på vilken musik som framförs i några anglikanska kyrkor denna söndag. Den musikaliska bredden är mycket större än i vår kyrka, men i de brittiska katedralerna är stilen fortfarande klassiskt traditionell. Alla större kyrkor har daglig, eller åtminstone söndaglig, körmedverkan i mässorna och aftonsången, evensong. Musiklistor läggs ut på kyrkornas hemsidor långt i förväg.

Man häpnar över resurserna. Gudstjänstlivet är minsann inget man slarvar med där!

I St Paul's Cathedral i London sjunger kören en mäsja av renässansmästaren **William Byrd**, medan kören i domkyrkan i walesiska Llandaff framför musik av 1900-talstensättaren **Herbert Howells**. En mäsja av **Michael Haydn** samt **Hear my prayer** av **Felix Mendelssohn-Bartoldy** sjungs i Inverness Cathedral i Skottland. Mu-

sikättningar till Psaltaren 50 sjungs i kvällsgudstjänsterna denna söndag, antagligen fyrstämmigt med orgel enligt engelsk praxis, så kallad anglican chant.

Jag inser att en såhär rik och välordnad kyrkomusik är förbehållen domkyrkorna, kontrasten till kyrkorna på landsbygden är säkert stor. Jag tror ändå att vårt gudstjänstliv skulle må bra av fler intryck från den rika och mångfacetterade anglikanska tra-

ditionen. Det är på tiden att Borgå stift får ett anglikanskt vänstift!

**Dag-Ulrik Almqvist
är kantor
i Johannes församling**

Helgens texter

Första läsningen

1 Mos 4:3-10

Andra läsningen

Jak 1:12-15

Evangelium

Matt 16:21-23

Jesus började förklara för sina lärjungar att han måste bege sig till Jerusalem och lida mycket genom de äldste och översteprästarerna och de skriftlärda och bli dödad och bli uppväckt på tredje dagen. Petrus tog honom då avsidet och började förebrå honom

och sade: "Må Gud bevara dig, herre. Något sådant ska aldrig hända dig." Men Jesus vände sig om och sade till Petrus: "Håll dig på din plats, Satan. Du vill få mig på fall, för dina tankar är inte Guds utan människors."

Henrietta Grönblom

”Jag är en världsförbättrare som vill förstå och påverka, både i kyrka och samhälle.”

- Ledare för medborgaraktiviten i HelsinkiMissio.
- Universitetslärare och forskare i kyrkosociologi, gift.
- Sitter i flera styrgrupper och delegationer i olika medborgarorganisationer.

Rolf af Hällström

Frivilligarbete är Henrietta Grönlunds passion.

Listan över Henrietta Grönlunds forskning i frivilligarbete är redan i sig en omfattande läsning. Bland annat har hon jämfört studerandes frivilligarbete i femton olika länder. En lista där Finland inte kommer särskilt högt.

Hos oss läser man om etik på religionstimmen och om politik på historielektionerna. Men det blir teoretisk kunskap utan verklighetskontakt.

– I många länder är frivilligarbetet en del av skolan, med organisationerna integrerade i skolarbetet, säger Grönlund.

Elever som jobbat med matutdelning i en brödkö får helt andra insikter än de som bara läst böcker.

– De ser vad fattigdom är, de ser orättvisor och funderar över vad som kunde göras. De förstår vad sociala förmåner betyder.

Unga vill hjälpa

Som forskare vill hon ta död på flera myter. Som att unga människor inte är intresserade av att hjälpa. Eller att frivilligarbete inte intresserar.

Tvärtom, forskningen säger att en av tre personer i Finland redan jobbar frivilligt. Hälften av de som inte gör det kunde tänka sig att vara om de bara hittade den rätta utmaningen.

Grönlund säger att till och med plikt känslan för att hjälpa sin medmänniska lever kvar bland unga. Men metoderna hur man vill göra sina insats är annorlunda.

Att binda upp sig vid en organisation för en lång tid lockar inte alla. Men att hoppa in och göra en insats där hemvård och släktingar inte räcker till är ok.

– Unga kräver kvalitet. Min insats ska betyda något. Och de vill ha stöd för vad de gör. Så som vi gör i HelsinkiMissio, tillägger hon.

Kritstrecken är borta

Det är på HelsinkiMissio som Grönlund jobbar som chef för medborgaraktivitet sedan någon vecka tillbaka. För hundra år sedan hette organisationen Helsingfors stadsmission. På den tiden kunde folk vara så trångboddade att flera familjer delade på samma rum och väggen mellan familjerna var ett kritstreck på golvet.

De kritstrecken har välfärdssamhället lyckats eliminera. Men det finns andra hinder. En av våra

Rolf af Hällström

Efter fyra år som utbildare säger Henrietta Grönlund att det finns en stor förståelse bland kyrkligt anställda att omorganisera verksamheten och ta emot en ökande frivilliginsats.

Det är okej att göra gott

dagstidningar berättade nyligen om den äldre dammen som inte på många år kommit ut på sin balkong. Sådant hinner hemvårdaren inte med.

I en gallup bland unga vuxna helsingforsare i åldersgruppen 20 till 39 säger 70 procent att de kan tänka sig att göra en insats för just äldre och handikappade.

– Vi har våra ”Senior Trainer”-kurser, de är som ett körkort för inhoppshjälp. Uppdragen kan vara allt från att sätta upp gardiner till att se till att e-posten kommer fram.

Hur möts hjälp och behov?

För att den här sortens frivillig inhoppshjälp ska kunna fungera krävs en mycket professionell koordinationsfunktion, med register på vem som kan ge och vem som behöver hjälp. Kraven på koordinationspersonalen är stora, för att själva hjälpanDET ska gå enkelt och smidigt.

– Det är sådant som passar i vårt snabba samhälle. Det som får folk att göra en insats är den belöning man känner av att ha gjort gott, att ha gjort något viktigt.

– De har kontaktytan och vet vilken hjälp som behövs, vi har möjligheterna att genomföra frivilligverksamheten.

”**Unga kräver kvalitet. Min insats ska betyda någonting. Och de vill ha stöd för vad de gör.**

– Önskan att vara behövad är ett grundläggande mänskligt behov, säger hon.

Gamla Helsingfors stadsmission var tvåspråkigt

och också HelsinkiMissio upprätthåller en svensk kristjänst för ungdomar.

Som bäst har man ett pilotprojekt på gång där man fått mycket hjälp av de svenska helsingfors församlingarnas diakoniarbetare.

– De har kontaktytan och vet vilken hjälp som behövs, vi har möjligheterna att genomföra frivilligverksamheten.

”Jag älskar kyrkan”

Henrietta Grönlund flyttade som ung och grön 20-åring till Helsingfors efter ett mellanår i Österrike. Hon hade flera olika jobb, studerade däremellan och hann bli ordentligt besviken på företagsvärlden. Den kändes så hård. Däremot förälskade hon sig i gudstjänsten. Den traditionella, den på söndagsförmiddagen. Som 23-åring valde hon att studera teologi.

– Jag älskar kyrkan, säger hon med eftertryck. Kanske inte organisationen som sådan, men att en söndagsmorgon i lugn och ro få gå in under kyrkans höga valv, höra orgeln sätta igång och sjunga psalmer. Domkyrkan och Johanneskyrkan är favoriterna.

– Där är jag så nära det heliga man kan vara.

Henrietta Grönlund är också kyrkomötesombud för tredje året. Får man tro medierna är kyrkomötet platsen för ändlösa konflikter mellan konservativa och liberaler.

– Andan på kyrkomötet är väldigt fin. Och förvaltningsmaskineriet är förstklassigt, protesterar hon och tillägger att det är förvånansvärt hur mycket ombuden lyssnar på varandra. Och de är faktiskt eniga om de grundläggande frågorna som vad är nåd och hur människan blir frälst.

– Det finns olika syn på enskilda frågor som sexualetik. Det är bara att försöka hitta lösningar som alla kan leva med.

Med fyra miljoner medlemmar i kyrkan är det ett måste att åsikterna går isär. Hon vill inte att kyrkan faller för frestelsen att försöka göra ärkebiskopen till en VD som säger hur saker och ting ska vara.

– Det är bra att kyrkan också har demokratiska drag.

Församlingsomställning

En betydligt större fråga för henne är kyrkans verksamhetskultur. De fyra senaste åren har hon jobbat på heltid vid utbildningscentret Agricola med att berätta hur en församling genomföra en omställning, från en som haft de anställda i fokus till en som beaktar sina frivilliga medarbetare som viktiga. En församling som verkligen funderar på vilka behov som finns och vad det kunde vara som frivilliga kunde utföra.

Oproblematiskt är det inte. Hur vet man om en anställd lyckats i jobbet?

– Ska man mäta en diakonissas arbete med hur många köpförbindelser hon skrivit ut eller hur många hembesök hon gjort? Då tvingas hon sköta eventuella frivilliga halv hjärtat.

Att koordinera frivilliginsats kräver ett alldeles eget slags kunskande. Bland de församlingsanställda har hon sett både villighet och kunskap för att ställa om sig. Men inte hos alla.

– Vid många av de här tillfällena har kyrkoherden inte varit med, konstaterar hon. Om chefen håller sig borta när man vill förändra verksamhetskulturen är det inget bra tecken.

Politiker pratar tillväxt

Många undersökningar pekar på att folk i gemen är redo till och med att betala mera skatt för att upprätthålla det servicenivå som gör att Finland kan kallas en välfärdsstat.

Tyvär handlar samhällets värdebatt numera främst om tillväxt, om konkurrens och konsumtion, menar Grönlund. Budskapet är att shoppa mera och jobba extra.

– Den vägen när man inte det goda livet. Att shoppa är inget mänskligt grundbehov.

Att bara tala om tillväxt och inte ha tid vare för sig själv eller för sina medmänniskor är verkligt illa.

– Börjar vi inte då befinna oss i syndens kärna? frågar hon sig.

Välfärdens sorgebarn

May Wikström

Vid det här laget vet vi att bördan för den gemensamma välfärdsstaten är en av de stora framtidsutmaningarna för Finlands folk.

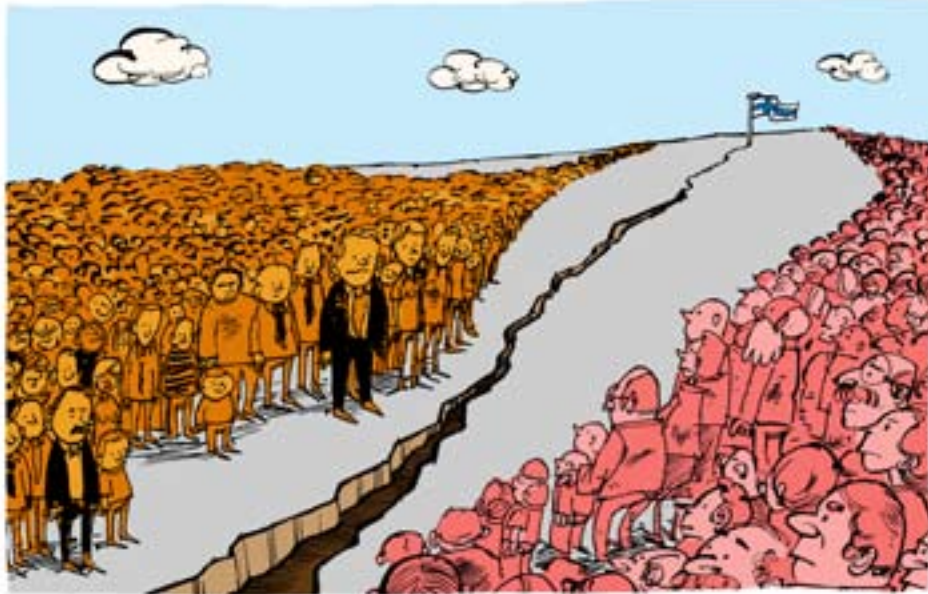
Frågan om viljan att bära den tillsammans alls existerar som en konkret beredskap – eller ens en etisk grundläggande sanning – borde vara en av de allra största och viktigaste så här inför kommande riksdagsval.

Det är den enligt många inte, tyvärr.

Tudelingen i samhället växer under ett förvänsamt stillatigande. Frivilligt tillåter man i stället den stora valfrågan bli hur (bra?) det ska gå för sannfinländarna.

En av dem som senast efterlyst en diskussion om fattigdomsklyftan är Helsingforsbiskopen Irja Askola. Hon gör rätt i att ruska om myten om välfärdssamhället och försöka få substans i valdiskussionen.

Det finns fortfarande kvar en slags stolthet över en spikad sanning, som dyker upp när det är dags för normalfinländaren att beskriva sitt samhälle för den intresserade utlänningen. Den handlar om landet där varje medborgare får rele-

Jan Lindström

vant sjukvård utan att visa sitt försäkringskort först.

Men den bilden är ungefär lika sann som ett fotshoppat norrsken.

Helsingin Sanomat rapporterar 2.3 att över hälften av barn och unga i huvudstadsregionen går till privata läkarstationer, där föräldrarna betalar vården med stöd av privata försäkringar. På privatläkarens mottagning går det snabbt både att få tid och vård.

I mottagningsrummet i "Örongången" sitter den specialiserade barnläkaren med utmärkta kunskaper

och instrument och snabbfilen öppen till alla nödvändiga vårdåtgärder.

Men den har ett pris, och det är inte alltid som pappa betalar. Dilemmat får personifieras av de oförsäkrade öronbarnen i en låginkomstfamilj: Det är de som tillhör den andra hälften i upplägget, den som måste köa i timmar på HVC, i veckor och månader till operation – och som i akuta fall, så som en mormor/farmor kommenterar till HS – på den allmänna mottagningen ändå får uppmaningen att vända sig till privatvården i stället, ibland med det

ärliga konstaterandet från hälsovårdsstationsläkaren att hans eller hennes kunskaper och instrument inte räcker till.

Öronvärken gör lika ont för de små framtidens skattebetalare som sitter och väntar på att bli inkallade till läkaren. Men de sitter i olika väntrum. Utan politisk vilja och konkreta resurser till den allmänna hälsovården kommer de att växa upp till vuxna med alltmer divergerande erfarenheter och världsbilder om hur det går till när den behandlas.

När något inte får sägas

May Wikström

Mordet på Pakistans kristna minoritetsminister **Shahbaz Bhatti** vittnar om vad ordets och trons frihet kostar.

Han kritiserade landets stränga blasfemilag, som resulterat i lynchningar på lösa grunder på lokalnivå under religiös täckmantel. Mordet är avsett att väcka

rädsla, att sända signalen att det finns sådant ingen får ifrågasätta.

Det här var Bhatti medveten om. Men den död han

själv så krasst räknade med får inte sätta punkt.

Vårt ansvar är att tala: allt mera, allt högre och allt angelägnare – oberoende av tro och språk.

Klipplet

En familj i huvudstadsregionen förundrade sig över att deras barn alltid var vrålhungriga om kvällarna. Det kom fram att personalen på dagiset brukade ta bort allt kött på deras tallrikar, eftersom barnens får kom från ett muslimskt land.

Först när modern började förhöra sig om barnens ätvanor, togs religionen upp till diskussion, och det blev klart för dagispersonalen att familjen inte tillhörde någon religion och att barnen åt vilken mat som helst.

Även om fallet är extremt, har det ett symptomatiskt drag: religion är inte något man frågar om eller diskuterar i dagvården. Eftersom religionen anses vara en privatsak krävs det mod att föra den på tal.

Kirkko ja kaupunki i artikeln om tro på dagis, 2.3

För ett tag sedan talade jag i en församling, där kyrkoherden före

mötet avslöjade att han hade en – som han uttryckte det – "hemlig önskedröm", att "församlingens alla anställda för en gångs skull ska komma till kyrkan för att lyssna och delta."

Jag frågade: är det så illa? Han svarade: Ja, man får vara glad om det kommer någon av de anställda till första advent.

(...)

Jag har under mina resor runt om i landets församlingar samlat på mig många sådana erfarenheter. Inte enbart från min egen kyrka, Svenska kyrkan. Det finns sådant här lite varstans, om än inte överallt.

Det är så sorgligt. Och bedrövligt. Och det är så underbart att det inte är på detta sätt överallt.

(...)

Jag besöker ibland en kyrka i en stad i Mellansverige. Kyrkan och församlingsexpeditionen ligger vägg i vägg. I denna församling har de en

fin gammal tradition. Klockan 08.30 samlas man i kyrkan för att be laudes, en underbar morgonbön som sedan gammalt finns hos såväl katolikerna, lutheranerna som de ortodoxa.

I normala fall deltar tre eller fyra äldre damer. Men var är församlingens präster, diakoner och övriga anställda? Genom glasrutan i kyrkan ser jag hur de en efter en anländer till sin arbetsplats. Men de går till vänster, till kontoret. De går inte till höger, till kyrkan och laudes.

(...)

Det är faktiskt helt obegripligt. Ledningen för ett gym skulle aldrig godta att personalen och tränarna blev mer och mer orörliga och överviktiga. Men på inte så få håll i den svenska kyrkligheten tycks man acceptera att både personal och ledare avstår från andlig mat, varvid de får ett i andlig mening allt mera anorektiskt utseende.

Göran Skytte i sin krönika i Dagen, 11.2

Inkast

Maria Sundblom Lindberg är präst

Boring

När jag var barn var jag sällsynt religiös. När andra lekte doktor var jag julevangeliets blida Maria och veckopengen gick gärna till glansiga Jesusbilder från Missionshandeln. Jag sjöng psalmer med mormor framför tv-gudstjänsten och högläsningen ur Barnens Bibel i lågstadiet var en given favorit. I berättelser som borde vara barnförbudna lärde jag mig en hel del om avund, mod, svartsjuka, under, hämnd, svärmorsrelationer och frånvarande pappor. De etiska pekpinna var ibland märkliga, särskilt den om Abraham som skulle offra sin son men hjältehistorierna och alla underdogars upprättelse suddade ut de största frågetecknen. Sune och Kjell var de utmärkta religionspedagogerna som aldrig infantiliserade varken ämnet eller barnen vilket gjorde att de religiösa frågeställningarna även var aktuella och användbara i den tuggummituggande tonåringens vardag.

20 år senare sitter jag med döttrarnas prov och religionsböcker i knäet och undrar vart heligheten försvann. De bibliska personernas namn och kronologiska plats i historien verkar viktigare än vad de stod för och religionstimarna väcker varken känslor eller frågor kring existensens ursprung, livets mening eller människans uppgift på jorden. För dem spelar det ingen roll om de ska räkna upp Finlands sjöar eller de gammaltestamentliga profeterna, bara det att de senare är mycket tråkigare.

Jag har tydligen inte kunnat ge vidare min egen förundran över det religiösa men jag tycker också att skolan missat målet. Jag vet att rellan är jobbig för många lågstadielärare. Människor som själva inte är troende har förstås svårt att bli entusiastmerande söndagsskolelärarinnor för ettor och tvåor och senare upp i klasserna blir det knepigt med den intellektuella trovärdigheten. Ena stunden ska man prata fysikens och kemins lagar och på nästa timme borde man ha smarta svar på skapelseberättelsen i Bibeln. Samt hur dessa två hänger ihop. I den osäkerheten håller man kanske lite tillbaka med att diskutera syndafallet eller ondskan och koncentrerar sig på att räkna upp djuren på Noaks ark, GT:s profeter eller annat mera konkret, filosofiskt och trist.

Men i detta tillbakahållande och faktacentrerade försvinner det viktiga: hur ska jag bli en schysstare människa och en bättre förvaltare av jorden? För det är ju det som är religionens kärna. Detta snuttifierande av vår egen kulturs etiska urkund sker samtidigt som man ropar efter värdediskussion, undervisning i socialt samspel och anti-mobbingsprogram i skolorna. Det är inte helt självklart att gräset är grönnare på den konfessionsfria sidan. Visst kan man snickra ihop bättre gruppdynamiska övningar, en etisk panel och fem filosofiska frågor efter varje kapitel men berättelsernas kraft och myternas mångbottnade mening är sällsynt goda pedagogiska hjälpmedel när den lilla människan ska lära sig att leva.

Vi är inte människor på en själslig resa. Vi är själar på en mänsklig resa.

Stephen R. Covey

”Skulle det inte vara fint att 2013 kunna fira Borgå stift 90 år med en streamad festgudstjänst från Borgå domkyrka?”

Lucas Snellman

INSÄNDARE Adress: Kyrkpressen/opinion, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors, eller redaktionen@kyrkpressen.fi, eller per fax (09) 278 4138. Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. Obs! Insändarnas längd är högst 2000 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Streaming ger möjlighet till delaktighet

Kyrkpressens ledare (Kp 3.3.2011) behandlar streaming, lyfter fram rikssvenska exempel och betonar betydelsen av den fysiska närvaron. Utan att problematisera det faktum att många i dag upplever den kommunikation som sker på nätet som lika verklig som den som sker ansikte mot ansikte vill jag nämna något om streamingens möjligheter till delaktighet. Detta eftersom vi inte behöver gå till Sverige för att hitta exempel på streamade gudstjänster.

I Borgå stift har Närpes församling fördomsfritt

sänt söndagens gudstjänst på webben. I grannförsamlingen Teuva har man på de anhörigas önskan streamat begravningar och i Österbotten har personer med släktingar i Amerika i realtid samlats för att på storbildsskärm följa t.ex. en minnesstund. I samtliga fall har det gett personer som av olika (oftast fysiska) orsaker inte kan närvara möjlighet att delta. Tanken har varit att inkludera fler än bara dem som finns på plats.

I höst har det gått 85 år sedan den första svenska gudstjänsten sändes i ra-

dio. Nästa år firar vi 50 år av finlandssvenska gudstjänster i tv. Med det perspektivet är det nog hög tid att börja använda webben som distributionskanal för gudstjänster. Då webben dessutom erbjuder stora möjligheter till interaktion är t.ex. en gudstjänst med deltagare från olika världsdelar där var och en står för delar av innehållet inte längre någon omöjlighet.

Men moderna medier prövar nog vår syn på gudstjänsten. Teologiskt utmanar de vår tolkning av Jesus ord om att ”där två eller tre är samlade i mitt namn är

jag mitt ibland dem” och betydelsen av fysisk närvaro och delaktighet. De ifrågasätter innebörden av gudstjänstfirande gemenskap och hur den ska förstås i ett virtuellt samhälle.

Personligen kommer jag aldrig att glömma det jag hörde vid ett mediaseminarium i Närpes senaste höst. Där berättade föreståndaren för ett åldringshem hur de som bor där varje söndag deltar i gudstjänsten från Närpes kyrka via storbildsskärm. Söndag efter söndag sitter där en trogen gudstjänstfirande

församling som sjunger psalmer, deltar i böner och ibland till och med samlar in kollekt.

Trots att jag själv föredrar en fysisk närvaro skulle jag inte underskatta den känsla av närvaro och delaktighet som ovan nämnda gudstjänster kan ge för personerna ifråga. Och kanske jag själv en dag befinner mig i en livssituation då enda möjligheten för mig att delta är just via webben.

Min bedömning är att efterfrågan på streaming från kyrkor ökar i framtiden. Därför är det skäl att fundera igenom hur man

förhåller sig till den möjligheten redan nu. Vid förestående kyrkoreovering- ar finns orsak att fundera över breddsuppkoppling, installation och placering av fjärrstyrda kameror etc. för att på det sättet förbereda sig inför framtiden.

Skulle det inte till exempel vara fint att 2013 kunna fira Borgå stift 90 år med en streamad festgudstjänst från Borgå domkyrka?

Lucas Snellman

Ledande branschsekreterare för kommunikation
Kyrkans central för det svenska arbetet

What Would Jesus Do?

Uno Mitts undrar i Kp 24.2 hur riksdagskandidaterna ställer sig till Natomedlemskap, levande landsbygd samt alliansfrihet, neutralitet och självständighet byggd på kristlig grund. Personligen är jag väldigt glad och stolt över det sätt på vilket Finland skött sin utrikespolitik. Man har långt lyckats bevara sin neutralitet och integritet utan att för mycket förlita sig på någon tredje part. Beträffande Nato så är det ett faktum att saker och ting radikalt förändrats under de senaste årtiondena.

Från att tidigare ha varit en verklig makt att räkna med, har USA i dag på flera plan försvagats. USA är i dag inom olika – inte alltid lyckade – operationer långt beroende av den hjälp andra länder tillställer. Eftersom den ekonomiska makten i världen förskjuts allt mer österut, gör nog Finland i dagsläget klokt i att avvakta och snarare stärka sin roll som skicklig

neutral spelare. En äkta tro och självständighetskänsla ger frid i själen.

Bibeln har under 2000 år förenat troende människor, men tycks numera allt oftare användas som slagträ och skapa schismer bland troende. Såväl ur ett makroskopiskt mikroperspektiv vore det av största vikt att få till stånd en större förståelse mellan starkt/mindre/icke och oliktroende människor. Vi borde kunna förena oss kring t.ex. fredstanken och nå samhörighet kring klassiska goda ideal för mänskligheten och civilisationen. Även inom politiken skulle man önska att folk emellanåt ställde sig frågan, eller åtminstone lekte med tanken; What Would Jesus Do?

”Levande landsbygd” är ett synnerligen intressant tema. Faktum är att livet, mentaliteten och arbets-sättet på landsbygden bjuder på guldvärda exempel på föredöme åt alla samhällssektorer – inte minst i företagsvärlden! Som exempel kan nämnas det faktum att när något ska göras, så gör man det ordentligt – oavsett vad klockan är och oavsett om det är vardag eller helg. Man lever för sin skörd och är duktiga på ”ti arbet i lag”. Man klarar sig definitivt utan dyra teamwork-konsulter.

Samtidigt bör vi komma ihåg att byar inte klarar sig på egen hand i dagens globala ekonomi. Det är regioner som håller upp ekonomierna och välståndet i alla industrialiserade länder. För de stora företagen och arbetsgivarna och för regionen som helhet är det livsviktig området de är verksamma i är konkurrenskraftigt. Om vi lyckas sätta Österbotten på världskartan kommer våra fina svenskösterbottniska byar garanterat att hållas livskraftiga, och kan t.o.m. utvecklas i den mån vi själva bestämmer!

Joakim Strand
jurist, ekonom
riksdagskandidat, Vasa

Reflexioner inför valet

Då Finland utlånar nästan 1,6 miljarder till länder som misskött sin ekonomi och det samtidigt inte finns en bråkdel till ett reumasjukhus eller att det går mer än bra för Sverige med egen valuta, ja då behövs ej mycket mer för att Sannfinländarnas understöd skjuter i höjden och allt med EU är fel. Men det finns mer än valfinansieringsskandal, Nato och neutralitet (Kp nr 8) som valtema – sannerligen.

Globalt är arabvärlden i kris, flyktningströmmen oberäknelig, oljan vällar problem, ej bara på benstationen, och rent vatten är strax guld värt (bara 2,6 procent är sötvatten).

Hemma hos oss igen har vi 1,4 miljarder äldre väljare

men t.ex. inget seniorparlament. Det talas bara om barn och familjer, bra så, men de äldre sopas under mattan eller tvångsflyttas gång på gång. Var blev det värdiga slutet på livet? Bortglömt i en sjukbädd, fullproppad med mediciner. Flera pensionärspartier har försökt, utan minsta chans. Varför? Nu tar en kommande röstströskel död på den sista ivern.

Är nu Kristdemokraterna hoppet! De talar om värdekonservatism, tro, hem och fosterland, ett stopp för planlös tolerans där allt ska luckras upp.

Vi har 4 000 sjukskötare utomlands men måste hämta hit sju filippinska flickor till våra sjukhus eller så bara stänga en avdelning.

Vi har massor med estniskt bygg- och reparationsmas- kap och svart arbete medan landet har 8–9 procent arbetslöshet. Biltrafiken ska belastas med trängselavgifter och redan nu går ej tågen och bussarna som de ska. Och ack klimatet. Man rapporterar stort om en glaciär som smälter men inget om det som växer och blir större. De Gröna vill bara införa mera miljöskatter och målar upp hotbilder. Vi sparar nog el och sorterar våra sopor, men säg ej att klimatet blir varmare då vi just hade den kallaste februarimånaden på 50 år o.s.v. Nej, spaltmetern räcker ej till att tackla allt, men något fel är det i grund och botten och det tackar Soini för.

Fred Koroleff, Helsingfors

Oförglömlig påskretreat

En knappt märkbar Lärkulla information i Kp nr 8 väckte både djup tacksamhet och stor glädje i mig. Det var meddelandet om årets påskretreat på Snoan den 21–24 april.

Tacksamhet, ja, för senaste år hade jag förmånen att få delta i motsvarande retreat. Glädje för att jag upplevde att det var den bästa påsken jag fått uppleva. Det

blir så intensivt och annorlunda när man inte är störd av vardagen. Det gav stilla veckan ett helt annat djup. Påskmorgonen i kapellet strålade ljus var helt enkelt oförglömlig. En uppståndelseglädje som det inte går att ta miste på. Den behöver man få uppleva på Snoan där den blir så personlig och kommer så nära. Ingen kan vara oberörd. Vi

som förunnats plats reste hem djupt tacksamma för att vi förunnats deltaga i allvaret, glädjen och det obeskrivbara dramat – Kristus är uppstånden.

De deltagare som får plats i år får känna sig lyckligt lottade.

Fride Hedman
Borgå

Det gläder mig

I Kyrkpressen 3.3 läste jag om två saker som gör mig glad.

1. Att Kyrkostyrelsen satsar på större miljömedvetenhet. Bl.a med ökad andel vegetarisk mat, med rättvisemärkt kaffe, bättre sortering och mindre resande.

Heja! Heja!
2. Att en undersökning har visat att de yngre prästerna inte tycker att bibelläsning är lika viktigt som äldre präster tycker.

Det gläder mig. För jag tycker att Bibeln i hög grad är ett barn av sin tid och i allt högre grad minskar i betydelse för vår tids människor. Och de bibliska visdomar som fortfarande är av betydelse står i en så gammalmodig form så

man kan hellre ta dem från någon annan modernare källa. Så det låter bra i mina öron om också präster vågar börja slita sig från Bibeln.

Rune Paro
Kvevlax

Kyrkpressen

tfn (09) 612 615 49 • redaktionen@kyrkpressen.fi

Chefredaktör och ansv. utgivare
May Wikström
tfn (09) 612 615 33, 040 153 0313
chefred@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Mannerheimvägen 16 A 9
00100 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138
e-post redaktionen@kyrkpressen.fi
Bank Sampo 800012-00105840

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Utges av Fontana Media Ab

Redaktörer
(e-post namn@kyrkpressen.fi)
Rolf af Hällström,
tfn (09) 612 615 53
Christa Mickelsson,
tfn (09) 612 615 57
Johan Sandberg (Österbotten),
gsm 050 585 6460
Sofia Torvalds, tfn (09) 612 615 54
Marina Wiik, tfn (09) 612 615 52
Nina Österholm, tfn (09) 612 615 51

Webbredaktör
webred@kyrkpressen.fi

Layout
Jaagon Ab, tfn (09) 44 84 86
Tryckt hos KSF Media Ab,
Vanda 2011

Annonsinfo Annonsredaktör Marianne Tanttinen, tfn (09) 612 615 50, annons@kyrkpressen.fi. Pris 2,05 €/spmm (sv 1,65 €/spmm). Radannonser 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser 1 €/spmm inkl. moms. Moms 22 % tillkommer på övriga priser. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdag och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Se mediekortet på www.kyrkpressen.fi för mera detaljer.

Annonsförsäljning (e-post namn@kyrkpressen.fi)
Björn Sten, gsm 0400 012 390
Leif Westerling, gsm 050 329 4444, fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, gsm 0500 924 528, fax (06) 347 1018
Tom Kytöpuuro, tjänstledig

Prenumerationer och adressändringar tfn (09) 612 615 50, fax (09) 278 4138, prenumeration@kyrkpressen.fi. Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss. Prenumerationspriser Finland & Norden 58,50 € (halvår 35 €). Utlandet 71,50 €.

VISTÖDER

STIG KANKKONEN

Vi känner honom och litar på att han som riksdagsman kommer att stå för en etik som betjänar både gammal och ung.

Carl-Gustav Aminoff
ledamot i
Borgå kyrkofullmäktige

Stig Bäcklund
Gemensamma kyrkorådets viceordförande.

Lars Schmidt
domprost em.

sfp rkp
Stödgruppen

Företag och medborgarorganisationer är också viktiga för utvecklingsbiståndet

Avdragsrätt ger större bistånd?

Rolf af Hällström

Ska avdragsrätten för bidrag till utvecklingsbistånd återinföras? Det kunde fördubbla viljan att hjälpa, säger en opinionsmätning.

Nästan hälften (43 procent) av finländarna skulle donera mera till utvecklingsbistånd om bidragen var avdragsbara i beskattningen. Det här kommer fram i en opinionsmätning som de finländska Plan och World Vision-organisationerna låtit göra i samarbete med utrikesministeriet.

Verksamhetsledaren för Finlands World Vision **Tiina Saukko** säger att opinionsmätningen i första hand gällde fadderbarnsverksamheten.

– Den verkar folk känna bra till, säger Saukko. Men hon blev överraskad av hur mycket mer folk skulle vara redo att satsa, också på fadderbarnsverksamhet, om bidragen fick avdragsrätt i beskattningen.

World Vision och Plan har tillsammans med flera andra medborgarorganisationer gått samman i föreningen "Ansvarsfullt givande" och den vägen fört vidare avdragstanken till Utrikesministeriet, också när det gäller företag.

Bred biståndsfinansiering

Vid utrikesministeriet har man gjort upp en diger rapport om hur Finland ska kunna uppnå 0,7-procentsmålet när det gäller bistånd till år 2015. Under 2000-talet och särskilt efter FN:s stora biståndskonferens i Dohan år 2008 talar man om en "bred biståndsfinansiering" där också medborgarorganisationer och företag har en roll.

Catherine Tierina / ACT-alliansen

Jordbävningen i Haiti förstörde 80 procent av husen i staden Leogane. Kyrkornas gemensamma biståndsorganisation ACT-alliansen har låtit bygga flera tältskolor som finansierats med bland annat bidrag som betalats via Kyrkans utlandshjälp.

Rapporten konstaterar att de flesta västländer har någon form av avdragsrätt, bara Finland, Sverige och Österrike är helt utan. Men avdragsrätten ingår inte i rapportens åtgärdsförslag.

Om ett finländskt företag i dag skulle vilja putsa upp sin samhällsprofil genom att plöja ner en halv miljon i ett vattenledningsprojekt i Afrika måste företaget bekosta det med sina vinstmedel. Alltså pengar som är skattepliktiga.

– Men om företaget betalar en halv miljon till en kommunikationsfirma som föreslår ett åtgärdsprogram räknas summan som en vanlig kostnad för företaget, exemplifierar

Saukko. De pengarna är inte skattepliktiga.

Som skattestyrelsens regler nu är utformade kan ett företag bygga upp sin image genom att sponsra konst, vetenskap eller finländsk kultur. På den här listan vill föreningarna bakom "Ansvarsfullt givande" få med också utvecklingsbiståndet.

Saukko medger att det kan kännas orealistiskt att minska på statens skatteinkomster i dagens ekonomiska läge.

– Men det är fråga om att uppnå ett gemensamt mål. Samtidigt vill vi arbeta för att företag kan göra också annat än maximera sin vinst. Att ge är en värdefull och viktig sak, understryker hon.

Avdragsrätt i tre år

Mellan åren 1986 och 1989 var det möjligt också för privatpersoner att samla ihop sina kvitton på biståndsbidrag och dra av dem i beskattningen.

– Avdragsrätten försvann i samband med den stora inkomstkattereformen år 1990, säger ledande juristen **Matti Merisalo** vid skatteförvaltningen. Sedan dess har skatteförvaltningen bibehållit sin linje att eliminera alla avdrag som måste verifieras med kvitton.

Företag får också nu avdra gåvor till "konst, vetenskap och den finländska kulturens bevarande", men bara om de går till bestämda mottagare som har anmälningsplikt på gåvor de

tar emot.

Men den nuvarande regeringen har också gjort undantag. Också privatpersoner får avdra sina donationer till det nya Aaltouniversitetet.

Merisalo säger att avdragsrätten är en politisk fråga.

– Det finns många aktörer och skattemyndigheten kan inte ta på sig att avgöra om gåvorna är avdragsgilla eller inte.

Tiina Saukko säger att Utrikesministeriet på ett sätt redan ställt upp en lista på accepterade mottagare.

– Utrikesministeriet har ingått samarbetsavtal med flerambedborgarorganisationer. Dessutom beviljar man pengar också till mindre enskilda biståndsprojekt.

"Oklart om avdragsrätten påverkat"

Förvaltningschef **Lauri Haavisto** vid Finska Missionssällskapet (FMS) har inget emot ökad avdragsrätt.

– Bidrag för utvecklingsbistånd var avdragsgilla några år under 80-talet. Det försvann sedan i samband med en skattereform, utan dess mera diskussion.

Han kan inte säga om det påverkade givandet att bidragen till utvecklingsprojekt var avdragsgilla i några år.

– Det var under den tid som bland annat procentrörelsen växte till. Bidragen ökade och det går inte att säga vilken inverkan avdragsrätten hade.

FMS är ett missionsällskap, men Haavisto säger att det inte är svårt att avgöra om ett projekt är biståndsarbete eller inte.

Ryggraden i FMS:s bidragsgivare är personer som donerat i årtionden utan att fråga efter någon avdragsrätt. De påverkas knappast av några förändringar.

– Men det finns folk som skulle vilja donera till specifika biståndsändamål. De skulle säkert påverkas av avdragsrätten. Speciellt om det är fråga om större summor. (RH)

"Bhattis död släcker hoppet i Pakistan"

Johan Sandberg

Shahbaz Bhattis martyrdöd släcker hoppet för de kristna i Pakistan. Så kommenterar Johan Candelin nyheten om att minoritetsministern Bhatti mördats.

Shahbaz Bhatti har varit de mest frispråkiga försvararna av minoriteterna i landet. **Johan Candelin** har arbetat tillsammans med

Bhatti i åtta års tid inom ramen för Martyrkyrkans vänner. Sedan två år tillbaka har Candelin även varit Bhattis representant och talesman i Europa.

Shahbaz Bhatti har besökt Finland två gånger, den första gången 2004 för att ta emot Martyrkyrkans Vänner Pro Fide-pris i Larsmo. Som nybliven minister besökte Bhatti Jakobstad och Karleby för knappt två år sedan. Mordet har chockerat många österbottningar som har personliga minnen av Bhatti från hans besök.

På väg till möte

Shahbaz Bhatti, 42, mördades i Islamabad på onsdagsmorgonen klockan nio lokal tid. Bhatti var på väg från det hus där hans mamma bor till ett möte med regeringen när två män försökte dra ut honom ur hans bil medan en tredje man sprayade bilen med maskingevär. Bilen träffades av 25 kulor. Efter dådet försvann mannen i en vit skåpbil.

Bhatti var död när han anlände till sjukhuset. På platsen lämnade gärnings-

Shahbaz Bhatti fick stående ovationer då han mottog MKV:s Pro Fide-pris av ordförande Johan Candelin i Larsmo den 20 mars 2004.

männerna flygblad med budskapet att så här kommer det att gå för envar som ifrågasätter händelseparagrafen. Den pakistanska talibanrörelsen tog på sig mordet.

– Det kommer att vara mycket svårt för någon att träda till i Bhattis ställe, säger Candelin.

– Mordet är fruktansvärt och är i linje med mordet på **Benazir Bhutto** för fyra år sedan och Punjabs guvernör **Salman Taseer** i januari. Det kommer att påverka omvärldens förtroende för Pakistan eftersom Bhatti var ansedd i väst.

Demonstrationer

Mordet fördömdes av bland annat USA:s president **Barack Obama** och Vatikanstaten.

– Vi har en kamp att föra mot ett tankemönster som tillåter att sådant här sker, sade Pakistans president

Ville Asikainen

Unga protesterar mot orättvisa skulder

Nätverket Changemaker öppnade sin kampanj Skuldens fångar på lördagen i Helsingfors. Målet med kampanjen är att få Finland att avskryva Costa Ricas skuld, som Changemaker anser vara orättvis.

Skulden uppstod i samband med att Finland gav Costa Rica räntestöds-krediter då landet importerade sjukhusutrustning. Utrustningen visade sig vara överprissatt och onödig.

Kampanjen pågår till slutet av året. (BJH)

Utklädda till fångar demonstrerade ungdomar mot ansvarslöst beviljade lån i Changemakers kampanj Skuldens fångar.

Projektet Sedd & Hörd

Gör barnen delaktiga!

Christa Mickelsson

Att göra barn och unga verkligt delaktiga i församlingen är målet för projektet Sedd & Hörd.

– Det är viktigt för alla, inte minst för barn, att bli sedda, hörda och bekräftade, säger **Anne Holländer**, branschsekreterare för barn och unga vid Kyrkans central för det svenska arbetet.

Församlingar som medvetet jobbar för att göra barn delaktiga kan beviljas Sedd & hörd-luren. Holländer förklarar hur det kan gå till i praktiken.

– Församlingen bildar en arbetsgrupp med anställda, minst en förtroendevald och – viktigast av allt – barn och unga själva. Gruppen fokuserar på tre saker som under det följande året ska förbättras vad gäller barn och ungas delaktighet i församlingen.

Förbättringsförslagen knyts till tio frågor, utarbetade av planeringsgruppen för Sedd & hörd. Finns det rum att växa här? och Respekteras alla här? är några exempel på de tio frågorna.

– Det finns tio olika kriterier, men man behöver inte fylla alla genast. Sedd & hörd-luren kan beviljas många år i rad, så man kan komplettera luren med tiden.

Första lurarna till hösten

Församlingen kan få Sedd & hörd-luren efter att gruppen beskrivit projektarbetet i video-, bild- eller textform och när en utom-

stående observatör gett ett utlåtande om hur projektet fortskrider. Den 16 oktober är sista dagen grupperna kan ansöka om luren.

– En enväldig jury bedömer projektet och delar ut pris. Nästa gång vi delar ut

luren är den 20 november, på årsdagen för FN:s barnkonvention, berättar Holländer.

Än så länge är Sedd & hörd bara i startgroparna. På barnledarnas rådgivningsdagar, som hölls i Nykarleby i januari, fick barnarbetsledarna information om hur de ska gå tillväga för att ansöka om Sedd & hörd-luren. Kyrkans central för det svenska arbetet skickar inom kort ut mera information till församlingarna.

Något konkret

Susanna Back som är barnarbetsledare i Vasa svenska församling tycker att Sedd & Hörd är en bra satsning. – Allt som gör att barn och unga familjer uppmärksammas i församlingarna är hemåt. Om man inte satsar på dem finns det ju inga kyrkobesökare om några år.

Hon säger att barnledarna nog känner till och redan är duktiga på det som tas upp, men att projektet kan bli ett sätt att få dem som bestämmer i församlingarna att inse hur viktigt det är att satsa på barnen.

– Det är bra att ha något att peka på. Annars är det lätt att säga att javisst ska vi satsa på barnen, men gör man det verkligen om det inte finns några konkreta mål att uppnå?

Mera info finns på webbsidan www.lapsivaiikutukset.fi (välj På svenska)

Församlingarna kan ansöka om Sedd & hörd-luren fram till den 16 oktober i år.

Flickors och pojkars rättigheter i kyrkan

- Projektet Sedd & hörd är den tredje delen av projektet Flickors och pojkars rättigheter i kyrkan. Den första delen var jubileumsåret för barnkonventionen 2009. Den andra var satsningen på 16-åringar i församlingsvalet 2010.
- Kyrkostyrelsen fick på hösten 2009 i uppgift att förbereda hur församlingarna ska kunna bedöma konsekvenserna av deras verksamhet för barn och unga. Det finns ett förslag på att kyrkolagen ska ändras så att alla beslut på församlings- och samfällighetsnivå ska gå igenom en barnkonsekvensbedömning. Förslaget tas upp i kyrkomötet i maj, och beslutet görs antagligen på hösten.
- Undervisningsministeriet har bekostat projektet Sedd & hörd. Kyrkan går nu i bräschen för det projekt där man vill skapa kriterier för barn- och ungdomsvänliga aktörer i hela samhället.
- Statsminister **Mari Kiviniemi** och ärkebiskop **Kari Mäkinen** är projektets beskyddare. (CM)

Asif Ali Zardari enligt tidningen Independent efter mordet.

– Shahbaz Bhatti föll offer för det negativa tanke-mönstret som också tog livet av Benazir Bhutto och Salman Taseer. Det kommer inte att skrämja oss och få oss att backa från målet att eliminera extremismen och terrorismen.

Det tröstar knappast den kristna minoriteten i Pakistan. De drog ut på gatorna på onsdagen för att demonstrera mot mordet.

– Om inte regeringen förmår skydda sin egen

minister, var lämnar de då oss kristna? Vi är som får, extremister kan slakta oss, sade en demonstrant som av säkerhetsskäl tilläts vara anonym i Christan Today.

Fått många dödshot

Johan Candelin träffade Bhatti senast för två veckor sedan i Washington DC. Där samtalande Bhatti i över en timme med utrikesminister **Hillary Clinton**, som lovade backa upp honom.

De åkte vidare till Kanada, där Bhatti träffade statsminister **Stephen Harper** och talade inför landets

parlament som gav honom stående ovationer.

Bhatti hade också bokat in ett möte med EU:s utrikesminister den 13 mars.

– Bhatti räknade med att förr eller senare bli dödad, säger Candelin. Därför skaffade han sig heller aldrig familj. Den senaste tiden har Bhatti tagit emot många dödshot då han arbetat mot hädelseparagrafen.

”Dör hellre än kompromissar”

– För en tid sedan gjorde jag en videointervju med

Bhatti, som han bad mig överlämna till tevekanalerna Al-Jazeera och BBC World ifall han dödas, berättar Candelin.

I intervjun bekänner Bhatti sin tro på Jesus. Han säger också att han är redo att dö för sin tro.

– Trots varningarna jag fått tänker jag inte ändra på mina åsikter eller principer. Jag dör hellre än kompromissar, säger Bhatti i intervjun som enligt hans önskemål nu publicerats och kan ses på <http://www.bbc.co.uk/news/world-south-asia-12620506>.

Pörtom och Övermark vill ha fusion sinsemellan

Pörtom och Övermark församlingar vill gå ihop sinsemellan medan Närpes kan tänka sig alla föreslagna modeller. Det är kontentan av det utlåtande förtroendevalda i de tre församlingarna i samfälligheten i Närpes gett utredningsmännen **Silvo Similä** och **Jan-Erik Nyman**.

De tre alternativ som diskuterats är att Övermark och Pörtom bildar en gemensam församling, vilket också var ursprungsförslaget som de bägge församlingarna tog initiativ till. Det andra alternativet är att alla tre församlingarna går samman. Det sista alternativet är en gemensam församling där en eller två kapellförsamlingar bildas i Övermark och Pörtom.

I tidningen Syd-Österbotten säger kyrkoherdarna **Lars-Erik Björkstrand** i Pörtom och **Ralf Sandin** i Övermark att deras församlingar står bakom det första alternativet. I Närpes är man mera försiktig i sina uttalanden. Enligt kyrkoherde **Lars Lövdahl** och **Mikaela Björklund** som skrev promemorian från mötet för de förtroendevalda finns det i Närpes beredskap för fusion av alla tre församlingarna. Men eftersom Pörtom och Övermark helst ser alternativ ett vill man inte insistera.

– Det viktiga är att vi får en lösning som ger en hållbar ekonomi och en vettig verksamhetsstruktur i hela samfälligheten, säger Björklund. (JS)

Hammarland utan präst igen

Den svenska prästen **Anna Lindén** som jobbar som präst i Hammarlands församling får inte fortsätta. Det är Hammarlands församlings kyrkoråd som tackar nej till att ha Lindén som tf kyrkoherde, skriver tidningen Nya Åland. Som orsak uppger kyrkorådet Lindéns bristande erfarenhet som församlingsledare. Anna Lindén kom till församlingen i januari och fick prästrättigheter i Finland i början av mars.

Lindén säger till tidningen Åland att hon är besviken på kontraktsposten **Mårten Andersson** som borde ha varit en mentor för henne. Nu hoppas hon på en tjänst någon annanstans på Åland eller i Finland. Med de prästrättigheter hon nu har i Finland kan hon få jobb som församlingspastor, tf kaplan eller tf kyrkoherde.

Nu när Hammarland saknar kyrkoherde är det Mårten Andersson som fått hoppa in som kyrkoherde också i Hammarland. (ST)

Många skilsmässor bland ortodoxa

Ortodoxa äktenskap slutar i skilsmässa en tredjedel oftare än lutherska och en femtedel oftare än äktenskap bland hela befolkningen, rapporterar den ortodoxa församlingstidningen Analogi.

Om man jämför antalet skilsmässor under åren 2007–2009 med antalet äktenskap utgör skilsmässorna 54,1 procent jämfört med 41,5 procent inom den lutherska kyrkan. Materialet samlades in i det ortodoxa stiftet i Helsingfors och församlingarna i Kuopio, Joensuu och Uleåborg.

Det är ändå värt att notera att det inte säger så mycket om skilsmässofrekvensen att jämföra antalet äktenskap med antalet skilsmässor under samma period. Egentligen borde man räkna ut antalet äktenskap som ingått under en viss tidperiod och följa upp skilsmässosiffrorna för just de äktenskapen. Sådan statistik finns att tillgå för hela befolkningen, och enligt den har till exempel 32 procent av de äktenskap som ingicks år 1970 slutat i skilsmässa.

Tidningen Analogi anser ändå att skilsmässosiffrorna bland de ortodoxa är alarmerande och undrar om de kan utgöra ett trovärdighetsproblem för kyrkan. ”Hur kan en kyrka som ser äktenskapet som ett sakrament tala trovärdigt för äktenskapet då skilsmässosiffrorna är så här höga?” frågar sig tidningen. (ST)

Antalet skilsmässor var fler bland ortodoxer än lutheraner åren 2007–2009.

Muslimer bränner kyrkor i Etiopien

28 kyrkor har bränts ner av muslimska grupper i Etiopien, rapporterar Dagen. En orsak är troligen att många muslimer har blivit kristna i trakten av staden Jimma där bränderna har ägt rum.

Flera bostadshus har också bränts och minst tre personer har dödats.

Erik Johansson på den svenska missionsrörelsen EFS säger till Dagen att dåden är oroande eftersom Etiopien hittills har varit ett föredöme då muslimer och kristna har kunnat leva tillsammans i fred. (BJH)

Danska politiker vill ha begravning för foster

De danska partierna Konservative och Kristendemokraterne vill att danska kyrkan ska formulera en begravningsritual för aborterade foster, skriver Kristeligt Dagblad. Kristdemokraterna vill också förbjuda att foster behandlas som kliniskt avfall och förs till förbränning.

Ordförande för Evangelisk Luthersk Netværk **Henrik Højlund** säger till Kristeligt Dagblad att det är problematiskt att formulera en ritual för något som han anser vara mord. (BJH)

Allt fler ivorianer flyr till Liberia

På grund av den allt spändare situationen i Elfenbenskusten flyr fler och fler av landets invånare till Liberia, rapporterar Kyrkans Utlandshjälp. Just nu finns 70 000 ivorianer i grannlandet. Tidigare i år uppskattade FN att antalet skulle överstiga 100 000 i slutet av april. Nu ser den gränsen ut att sprängas betydligt tidigare.

Cirka 60 procent av flyktingarna är under 18 år. (BJH)

Svenska kyrkan fick nya biskopar

Förra söndagen vigdes **Martin Modéus** och **Sven-Bernhard Fast** till nya biskopar i Svenska kyrkan. Modéus blir biskop i Linköpings stift och Fast i Visby stift. Vigningsgudstjänsten i Uppsala domkyrka leddes av ärkebiskop **Anders Wejryd**.

– Ni vet och ni ska förmedla, att ni är burna Kärleken själv. Jesus Kristus han som delade sitt liv med andra, gav sitt liv, och ger sin kärlek till oss oavsett vår förmåga eller prestation. Ni är burna, sa ärkebiskop Wejryd i sin predikan. (CM)

Jag + Kyrkan = Sant

Jobba i kyrkan på riktigt?

Rolf af Hällström

Hur är det att i verkligheten ha ett jobb inom kyrkan? Det ska veckoslutet "Jag + Kyrkan = Sant?" i Åbo ge studerande svar på.

– Vi brukar samlas en gång i månaden. Nu drog vi ihop flera träffar till ett veckoslut, säger **Emma Audas** om själva kontaktprojektet som heter *Kyrkan och jag*.

Hon är den ena av två representanter för teologie studerandena vid Åbo Akademi i kontaktgruppen för studerande till kyrkliga yrken. I gruppen ingår också studeranderepresentanter för kyrkomusikerna som studerar vid Sibeliusakademien, en för diakonistuderandena och en för ungdomsarbetsledarstuderandena som studerar vid yrkeshögskolan Novia i Åbo. I kontaktgruppen ingår också representanter för Akademin och domkapitlet.

Kyrkans ledning tar kontaktprojektet på allvar. Både biskop **Björn Vikström** och ärkebiskop **John Vikström** ställer upp i "Jag + kyrkan = Sant".

Identitet som kyrklig anställd

– Identiteten som kyrkligt anställd, preciserar Audas målet med inspirationsdagarna. Diskussioner om arbetslivet, hur man kombinerar familjeliv med en kyrklig tjänst, hur barnen trivs med pappas eller mammans speciella arbetsvillkor.

– Det är inte bara söndags- och kvällsjobb. För präster och kantorer gäller också att de inte har ar-

Emma Audas är en av de fem studeranderepresentanterna i kontaktgruppen för studerande till kyrkliga yrken. Hon är femte årets studerande vid teologiska fakulteten i Åbo Akademi.

betstid utan bara reglerade lediga dagar.

Audas noterar att teologi är en akademisk disciplin där många studerar utan dess mer tanke på att arbeta inom kyrkan. Dessutom är det numera få som planerar att gå till prästyret direkt från fakulteten:

– Om det sker efter ett par eller efter tio år, det brukar ganska få kunna säga.

De blivande diakoniarbetarna och ungdomsarbetsledarna studerar vid yrkeshögskolan Novia vid en uttryckligen kyrklig in-

riktning. Det samma gäller dem som valt kyrkomusik vid Sibeliusakademien.

– Det finns definierat i deras studieinriktning att de siktar på ett kyrkligt jobb. Då har man redan tagit ett viktigt steg. Teologerna har inte samma direkta koppling till jobbet.

Förr eller senare

Emma Audas studerar femte året vid Akademin och räknar med att hon har ett år kvar av sina teologiska studier. Hon tror nog att det blir aktuellt med tjänst

inom kyrkan också för henne.

– Förr eller senare, tillägger hon med ett skratt. Det är inte ribbskräck för att bli präst som ligger bakom beslutet att vänta.

– Det är inte bara färdigheter och kunskaper det är fråga om. Det är ett ämbete man går in i. Det ger en speciell känsla, funderar hon. Det är en större helhet man går in i, samtidigt som man själv tillför något till det:

– Inte besvärligt, men stort. Det innebär annorlunda frågor.

Själv märker hon det som ett starkt intresse för att få prata om saken med präster.

– Det finns ett stort behov av att höra vad de har att berätta. Också en respekt för vad de gör, säger hon. Och det ligger en speciell humor i att höra historier om "saker som gått fel" ur blivande kollegers mun.

Plats för nytänkande

De olika kyrkliga yrkesgrupperna har inga direkt gemensamma studier. Men sedan några år kommer studerande från Novia till teologiska fakulteten för att avlägga sina teologiska grundstudier.

– De träffar då första årets teologiestuderande. Det är roligt att ha en gemensam grund för diskussionerna.

Behövs det något mer?

– Praktiken är en ganska liten del av teologistudierna, anser Audas som inte är helt främmande för att låna in något av Svenska kyrkans system. Där praktiserar kommande diakoner, kyrkomusiker och teologer tillsammans inom kyrkans ram.

– Ett år i kontakt med kommande arbetskolleger i en riktig församling. Det kunde sitta riktigt bra.

Besvär om Larsgården till förvaltningsdomstolen

Marina Wiik

En grupp på 35 församlingsmedlemmar i Vanda svenska församling har skrivit ett besvär till förvaltningsdomstolen. Orsaken är att byggandet av det svenska församlingshemmet Larsgården skjutits fram.

I november ajournerade gemensamma kyrkorådet i Vanda bygget av Larsgården till åtminstone 2013. Motiveringen var att renoveringen av Dickursby

kyrka kräver dyra investeringar.

– Tidigare har kyrkofullmäktige och kyrkorådet bedyrat att Larsgården ska byggas före kyrkan. Man har till och med ordnat en offertrunda om bygget och ansökt om en planändring, säger **Astrid Nurmivaara**.

Hon var en av initiativtagarna till förra årets demonstrationer för Larsgården och den drivande kraften bakom ett besvär som inlämnades till förvaltningsdomstolen i Helsingfors förra veckan.

– Jag är ilsken över att kyrkorådet gått emot sina tidigare beslut och att de täcks lämna Vanda svenska församling i en så här prekär situation, säger Nurmivaara.

"Det är diskriminering"

Juha Tuohimäki, chef för Vanda kyrkliga samfällighet, nekar till att en offerttrunda om bygget skulle ha ordnats.

– En projektplan är inte detsamma som ett byggbeslut, säger Tuohimäki.

Gemensamma kyrkorådet tog förra veckan ställning till ett genmäle till det besvär som lämnats in. Enligt Tuohimäki väckte genmälet inte speciellt mycket diskussion och det godkändes utan ändringar.

– Nu går genmälet vidare till rätten, men jag vet inte desto mer om tidtabellen, säger Tuohimäki.

Astrid Nurmivaara anser att Vanda kyrkliga samfäll-

Astrid Nurmivaara är besviken över turerna kring Larsgården.

lighet behandlat sin svenskspråkiga minoritet på ett ojämnt sätt och är också besviken på biskoparna i Helsingfors och Borgå stift.

– Det gör mig ledsen att man inte unnar Vanda

svenska utrymmen nära huvudkyrkan, trots att det är gamla Helsingfors församling som har lagt grunden för välförhållanden i dagens samfällighet. Det är diskriminering, rent ut sagt, säger Nurmivaara.

Hur tror du att det kommer att gå?

– Jag hoppas att det ska finnas förståelse för vår situation. Samfälligheten i Vanda är välbärgad och utan skulder. Larsgården är ett litet projekt jämfört med många andra.

Inget byggbeslut

Renoveringen av Dickursby kyrka är nu i samma skede som Larsgården, det vill säga att det finns en projektplan men inget byggbeslut.

– Det tar åtminstone två år tills bygget kan påbörjas, säger Tuohimäki.

Enligt honom visar en undersökning av luftkvaliteten i januari att församlingsutrymmena i Dickursby kan användas.

– När renoveringen av Dickursby kyrka inlemts kan den svenska församlingen flytta till exempel till församlingarnas hus intill kyrkan.

Han förnekar att prioriteringen av kyrkorenoveringen har språkliga förtecken.

– Samfällighetens ekonomiska situation är sämre än för några år sedan. Enligt vår strategi ska kyrkan finnas där människorna finns, mitt i vardagen. Det talar för kyrkorenoveringen.

rummet
19.00 **Söderbykören** övar i Söderby skola
Nästa to 19.00 **Kyrkokören** i fh

Larsmo

Fre 11.3 kl. 19.30 Ungdoms-samling i Xodus.
Sö 13.3 kl. 9.15 Bön i församlingshemmet.

kl. 10.00 Högmässa, Lassila, Wiklund, musik av Ulf Axell. Kyrkkaffe. Kyrkvård: Furuholm.

kl. 18.00 "Karelenkväll" i församlingshemmet. Rune Fant medverkar. Servering.

Ons 16.3 kl. 18.30 Kvinnocafé i Kackur bönehus. Mayvor Nyholm m.fl. medverkar. Servering.

Munsala

Fr kl 19 Nätet; spel/chillkväll.
- kl 19 Vår auktion i Pensala bönehus. Arr. Slef.

Sö kl 10 Högmässa i kyrkan; Klingenberg, Johansson.

- kl 10 Söndagsskola i prästg.

On kl 9.30 Små o stora i pg.

- kl 13.30 Symöte i prästg.

Fr 18.3 kl 19 Ungdomshopping Awakening i förs.h. - välkomna från hela prostert!

Loppis för diakonin ordnas

9.4; kläder o skor kan lämnas till prästg. Mer info: Bojan tfn 040-147 0121.

Sommarjobb; sök före 31.3 till pastorskansliet, tfn. 040-147 0120 el. munsala.forsamling@evl.fi.

Nedervetil

Fr kl 14 andakt i servicecentret.

Fr kl 19.30 ungdomssamling i fh.

Sö kl 19 kvällsmässa, Store, Kronqvist

Ti kl 19 läsmöte med Bast

läslag hos Ingegerd och Kaj Kotkamaa.

Nykarleby

Sö kl 10 Högmässa, Edman, Sandvik, Ringwall, kyrkokören

Må kl 13.30 Missionskretsen i Socklot

kl 18.30 Socklot bönehusförenings årsmöte i bönehuset

kl 19 Läsmöte för Socklot

läslag i bönehuset, värdar Ann-Marie och Bengt Kronqvist, Michæla och Andreas Cederholm

kl 19 Kenyamination i fh, Solveig Mikkonen

Ti kl 19 Missionsträffen i fh, M Björkgren-Thylin

kl 19 Läsmöte för Forsby läslag i byagården, värdar Maud och Algot Nylund, Ann-Christin och Mikael Löf

On kl 19 Läsmöte för Kovjoki läslag hos Gun-Lis och Alf Ekblom

To kl 13 Samtalsgrupp för män i fh

T.f. diakonissa Marianne Eklöv kan nås på mottagningen och på telefon tisdag - torsdag kl. 10-12, tfn 7897214, 050-4095825 fr.o.m. mars månad.

Blanketter för ansökan om sommararbete i församlingen kan hämtas och inlämnas till pastorskansliet inom mars månad. Blanketter finns också på församlingens hemsida: nykarlebyforsamling.fi

Pedersöre

To 19 Bönegrupp i Lövö bönehus

Lö 10.30 Forsby bykyrkas utejippo vid Kockasberget, egen pulka och matsäck med

- 18 Helgmålsbön i Kyrkhemmet

Sö 10 Gudstjänst i kyrkan, Erikson, Frantz, Manskören, textläsare Gun-Britt Löfqvist, dörrvärdar Katternö

- 18 Minigudstjänst med dagklubbarna i kyrkan, Sundqvist, Sandstedt-Granvik, A. Snellman

On 12 Pensionärssamling för yngre och äldre i Kyrkostrands församlingshem, Marika Björkgren-Thylin, Yngve Dahlin, syföreningarna och karagrupperna inbjuds, lunch + kaffe 10 €

Symöten i veckan: Må 13 i Forsby bykyrka

To 13.30 i Källby bönehus

RADIO OCH TV

Andrum kl. 6.54 med repris 8.54

Fre 11.3 Stefan Djupsjöbacka, Sibbo **Lö 5.3** 8.54 Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok Helga Hund och Nospusaren. **Må 14.3** Daniel Victorzon, Purmo. **Ti 15.3** Sinikka Rökman, Helsingfors. **Ons 16.3** Anette NYman, Jakobstad (repris från 26.8.2010) **To 17.3** Ann-Christine, Helsingfors.

Aftonandakt kl 19.20

Fre 11.3 Musikandakt, Öivind Nyquist, Helsingfors **Lö 12.3** 17.58 Ett ord inför helgen, Johanneskyrkan i Helsingfors. **Sö 13.3** Bo-Göran Åstrand, Jakobstad. **Må 14.3** Åsa Westerlund, Ekenäs. **Ti 15.3** Josefin Nyman, Nykarleby **Ons 16.3** Kristina Klingeberg, Karleby **To 17.3** Erik och Kerstin Vikström läser ur sin bok Min bön.

Gudstjänst kl 13.03

Sö 13.3 Gudstjänst med Helsingfors svenska baptistförsamling. Predikant: Jan Edström. Bandad kl. 11.00 i Betelkyrkan i Helsingfors.

Purmo

Fr 19.30 Läsmöte för läslag 2 (Sexsjö, Stenvatten, Nars, Nordanå m.fl.) hos Per o Gunvor Sjöskog. Tema: "Hem ljuva hem." Medv. khden, kantorn och diakonissan.

Sö 10 Gudstjänst, Elis Snellman och khden.

- 13 Gudstjänst med HHN i Ävist bykyrka, Elis Snellman och khden.

- 19.30 Shalomkören övar i Lillby församlingshem.

Ti 13.30 Kenyasymöte hos Gunvor Ekman.

- 18.30 Drängstugans personal besöker Missionsstugan i Jakobstad. Start från Drängstugan.

- 19.30 Smågrupp för kvinnor i Lillby församlingshem.

To 14 Andakt i Sisbacka pensionärshem.

- 19.30 Läsmöte för läslag 1 (Sisbacka, Mattjus, Nybränn, Pertar m.fl.) i Prästgården.

Terjärv

Fr 11.3 kl 19 Ungd. samling, förs.h.

Sö 13.3 kl 10 Gudstjänst, khden, Heikkilä.

- kl 19 Andakt och gemenskap i Kortjärvi bönehus, B. Söderbacka.

Må 14.3 kl 19 Karasamling, förs.h, Jan-Erik Sandström, Purmo karagrupp.

To 17.3 kl 19 Läsmöte med Granö läslag hos Margareta och Touko Rauma.

MEDDELANDEN

Kyrkoherden i Eckerö församling **Mårten Andersson** har förordnats att vid sidan av egen tjänst sköta kyrkoherdetjänsten i Hammarlands församling 1.3 - 31.5.2011.

Församlingspastorn i Vanda svenska församling **Marius Niemelä Røed** har förordnats att fortsättningsvis sköta församlingspastorstjänsten i samma församling 1.3 - 3.5.2011.

Pastor **Anna Lindén** (från Sverige) har beviljats rätt att öva prästämbetet i Finlands evangelisk-lutherska kyrka från 3.3.2011.

Församlingspastorn i Ingå församling **Hannele Harju** har förordnats, med Esbo domkapitels medgivande, att fortsättningsvis sköta församlingspastorstjänsten i samma församling 4.3 - 31.12.2011.

Tf kyrkoherden i Ålands södra skärgårdsförsamling **Jan-Erik Karlström** har beviljats tjänstedighet från kyrkoherdetjänsten i Mariehamns församling 29.1 - 31.7.2011 och han har förordnats att under samma tid sköta kyrkoherdetjänsten i Ålands södra skärgårdsförsamling.

Tf kyrkoherden i Mariehamns församling **Kent Danielsson** har förordnats att fortsättningsvis sköta samma tjänst 29.1 - 31.7.2011.

Tf kaplanen i Mariehamns församling **Peter Karlsson** har förordnats att fortsättningsvis sköta samma tjänst 29.1 - 31.7.2011.

Tf kaplanen i Kvevlax, Replots och Solfs församlingar **Henrik Östman** har förordnats att vid sidan av egen tjänst sköta kyrkoherdetjänsten i Solfs församling 1.3 - 30.4.2011.

AKTUELLT I MEDIA

Psalmer i fastetid

Under måndagskvällarna i fastan berättar dir.mus. **Åsa Westerlund** i Aftonandakten i Radio Vega om olika psalmer som har anknytning till fastan och dess innebörd. Måndagar klockan 19.20 i Radio Vega.

PÅ GÅNG

Club Dominique. Från ord till handling - träff för dem som var aktiva/träffades på Club Dominique när det begav sig. Alla som känner sig manade är hjärtligt välkomna, och sprid gärna informationen. Trots Facebook och blänkare i pressen kan förstås inte alla nås. Samlingen hålls på församlingsgården vid Esbo domkyrka (Kyrkstranden 2) lördagen den 26 mars med början kl. 16 (-20). Församlingen bjuder på broilergröta med ris och sallad samt kaffe. Anmälan för serveringen till Björn Nykvist (bjorn.nykvist@hpplaw.fi). Eventuella allergier anmäls samtidigt. Anmälan senast 17.3. Också den som inte kan vara med den här gången kan anmäla sina kontaktuppgifter för fortsatt information.

Loppis och café för Gemensamt Ansvar lördag 26 mars i församlingshemmet i Ekenäs kl. 11-14. Både köpare och försäljare är välkomna till en eftermiddag i återanvändningens tecken. Det som är obehövt för en kan vara en skatt för någon annan. Från sticklingsbordet skott för vårens planteringar. Loppisborden hyrs ut till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar som är den största årliga medborgarinsamlingen i Finland. Hyran är 10 euro + ett brödbi drag till caféet och intäkterna går oavkortat till insamlingen. Den som vill sälja, skall göra så här:

1. Reservera ett bord genom att ringa till diakon Nina Fabritius-Ylitalo, tel. 040 722 3312 senast måndag den 21.3. Bordshyran 10 euro betalas då man löser ut sin försäljningsplats.

2. Baka till GA-café/alternativt köpa ett kexpaket Försäljarna transporterar själv sakerna till platsen, ansvarar för försäljningen och tar med sig de saker som inte blev sålda. Den som vill understöda kan jobba som frivillig på café eller vid församlingens bord. Ring till Nina Fabritius-Ylitalo, tel. 040 722 3312. Blomsticklingar kan doneras till GA-sticklingsbordet.

Jan Takolanders jazzmässa "Sjung till Herrens ära" åker på turné. Mässan är skriven för bigband, solist och kör. Orkestern är Grani Big Band med egna solister och specialgästerna Manuel Dunkel på tensorsax och Mikko Karjalainen på trumpet. Sångsolist är Johanna Almark med en sångensemble hon handplockat. I den sjunger Tomas Höglund, Maria Höglund, Stella Jonasson, Maja Mannila och Kaarle Mannila. Texterna är av Tua Forsström eller ur Bibeln. Programmet visar upp de två sidor som finns inbyggda i termerna jazzmässa eller kyrkokonsert - det sakrala och det jazziga. Jazzmässan uppförs i Ekenäs kyrka lördag 12.3 kl 17.00 och Borgå domkyrka söndag 20.3 kl 16.00. Programblad å 15 euro säljs vid ingången.

Inspirationsdag för församlingens förtroendevalda FÖRTROENDEFORUM - lördagen 7 maj 2011

Temat för årets förtroendeforum är Frivillighet. Genom tankeväckande inledningar, aktuella diskussioner och gemenskap får du som förtroendevald söka nya idéer och inspiration till din uppgift.

Program - Start från Skatuddens terminal kl. 11, inledningar och diskussioner på båten, träff med representanter för Estlands evangelisk-lutherska kyrka i Tallinn, middag och fria samtal på hemresan, tillbaka i Helsingfors kl. 20.30

Anmälan - Anmälningar till Församlingsförbundet, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors, per e-post kontakt@forsamlingsforbundet.fi eller per fax till 09-2784 138, senast 4.4.2011. Vid anmälan behöver namn, adress, telefon, födelsedatum och specialdieter anges.

Avgift - Deltagaravgiften för dagen är 65 euro per person och innehåller resan, program, kaffe med smörgås och middag. Tanken är att församlingen står för sina förtroendevaldas kostnader.

Mera information - Verksamhetsledare Kalle Sällström på Församlingsförbundet svarar på frågor, e-post kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi, tfn 050-3562 475.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsamt ekonomistuderande par söker trevlig tvåa/trea i centrala Helsingfors fr.o.m. maj. Vi är både rök- och djurfria. Hyreskontrakt för en längre tid önskas. Vänligen kontakta Max Victorzon, 050-5114867.

Ungt, lyckligt par, Jessica och Simon söker tvåa att hyra i Helsingfors. Nytt jobb kallar. Kontakta Simon 0443265635.

Pålitlig, skötsam och ickerökande ung dam söker etta eller tvåa i centrala Åbo. Ta gärna kontakt, jessica.grunn@abo.fi eller tel. 040-766 2825.

Lärkkulla ett utmärkt val för kurs- och konferensverksamhet

Välj Lärkkulla då du vill arrangera kurs, konferens eller bara behöver inkvartering. Lärkkulla är också lämpligt vid ordnandet av skriftskolor och lägerskolor. Du får god husmanskost, personlig och mångsidig service nära naturen i en fridfull och lugn miljö. Vi har även bastumöjligheter, ett brasrum samt en utegrillplats.

Lärkkulla stiftelsen tar fortsättningsvis emot donationer och testamenten. Kontakta direktor Greger Englund tfn 044 3006 025.

Mera information om våra kurser och vår övriga verksamhet hittar du på www.larkkulla.net

Tfn (019) 2757 200, info@larkkulla.net

CVT kurs (complete vocal technique)
Med Sören Lillkung
Tid och plats: 5.4.2011,
Lärkkulla pop&rock

Vårretreat
Tema: "Nytt liv"
Tid och plats: 8-10.4.2011,
Retreatgården Snoan

Påskretreat
Tema: "Nyckeln ligger i hans hand"
Tid och plats: 21-24.4.2011,
Retreatgården Snoan

Retreat med heliga danser
Tid och plats: 3-6.5.2011,
Retreatgården Snoan

Filmfestivalen EXIST i Vasa 21-23 mars

Måndag 21.3

14-15 Festival-
öppning
15 Die Welle
17 Filmsamtal
18 Middag
18.30 Zozo
20.15 Filmsamtal

Tisdag 22.3

15 Precious
17 Filmsamtal
18 Middag
18.30 Frygtelig
lykkelig
20 Filmsamtal

Ondag 23.3

15 Africa paradise
16.30 Filmsamtal
17.30 Middag
18.00 Eternal
Sunshine of the
Spotless Mind
20 Filmsamtal

Filmvisningarna och filmsamtalen sker i Academill, Strandgatan 2 i Vasa, auditorium Bruhn.

I festivalpasset som kostar 30 euro ingår sex filmer, sex filmsamtal, välkomstkaffe och tre middagar med kaffe.

ÅRSMÖTEN

Förbundet Kristen Skolungdom rf. håller sitt

årsmöte

lördagen 26.3 kl. 11.15 på Mannerheimv. 16 A 9. Välkommen!

Styrelsen

Om du planerar vigsel, barndop, minnesstund eller annan tillställning är Björkholm kapell i Pargas södra skärgård ett underbart alternativ.
Info: www.bjorkholm.parnet.fi eller ring 0400 532 731

Optisk specialaffär

Torggatan 9 Tel. 018-19 226
Mariehamn

NYGÅRDS OPTIK

- Boka tid till oss så får Du se! -
Närpesv. 14, Närpes tel. 06-224 1138
Specialist i ögonsjukdomar
Jaakko Leinonen
Optometrist Marcia Westerback
Optiker Kerstin Westerback
Vi betjänar må-to 9.30-17.30,
fr 9.30-18.00, lö stängt

ENEBERGS BEGRAVNINGSBYRÅ

Strandg. 2 Mariehamn Tel. 018-19028

Tro Hopp och Kärlek

Design: Tobias Mellberg

Smycket är c.a. 23mm högt, tillverkat i sterling-silver och levereras med kedja och ask.

"Kärleken är det centrala, stödd av hoppet och tron"
Pris 35,50€/inkl postkostn.

Sänd in din beställning till Jonny's Försäljningstjänst

Petalaxvägen 18, 66240 Petalax
Telefon 06-347 0608 cjcenter@malax.fi

Namn: _____ Tel: _____
Adress: _____ Antal

SIMHALLEN ÄR ÖPPEN

Helgdagar ändrar öppethållningstiderna

Biljettförsäljningen avslutas 1 h 15 minuter före stängning.

MÅN, ONS, FRE 06:00 - 21:00

TIS, TO 08:00 - 22:00

LÖR 10:00 - 18:00

SÖN 08:00 - 18:00

MÅN, ONS, FRE 06:00 - 09:00 MORGONSIM

"Ett måste på resan!"

Vart du än reser, i hem- eller utlandet, packa alltid med Bioteekkis PROBIOOTTIplus- mjölk-syrebakteriekapslar och Solkapslar.

Bioteekkis Solkapslar värdande palmextrakt gör dig snabbare brun, förhindrar bränd hud och motverkar rynkor.

Bioteekkis PROBIOOTTIplus mjölk-syrebakteriekapslar normaliserar effektivt tarmfloran om plötsliga dietförändringar eller främmande förhållanden rubbar balansen.

För vacker solbränna!

Naturlig motståndskraft!

Säljes i naturkost affärer, på hälsoavdelningar och apotek

BIOTEKKI OY
Tel. (02) 434 7000 • www.bioteekki.fi

Var dag är en sällsam gåva - en skimrande möjlighet

Ta gärna kontakt om du vill ge en gåva för det kristna arbetet på svenska i Finland.
Församlingsförbundet rf. Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors, tfn. 09-6126 1540, e-post kontakt@forsamlingsforbundet.fi, konto 405525-2219.

En sporre i jobbet!

Lotta Sundberg Jul- & påskvandringar

Innehåller sex vandringar som gärna kan användas i kyrkans samarbete med skolan. Varje vandring sker längs ett antal stationer, där ett litet drama spelas upp och låter gruppen uppleva någon av Bibelns berättelser. Tänkta för lågstadieläver och kräver ingen komplicerad rekvisita. Kopieringsunderlag!
Spiralbunden 46,50

Johan Reftel & Kristina Reftel Fika med andakt - Con Dios

Här hittar du enkla och goda recept! Till varje recept hör en andaktstext som lyfter fram poängen med dagens fika. För visst passar det bra med en Energy Bar efter att man har pratat om den heliga anden - båda ger ju kraft och energi så att vi kan utträtta saker! **Spiralbunden 26,60**

Isabella Amirell Dramagestaltning i gudstjänsten

Ett inspirationsmaterial för den som vill utveckla dramaarbetet i gudstjänstsammanhang - ett drama där alla inbjuds att delta. Innehåller 15 olika gestaltningar från Gamla och Nya testamentet samt konkreta tekniker, som inte kräver fullfjädrade skådespelare. Kopieringsunderlag!
Spiralbunden 43,00

Barnet har rätt till det heliga

Varje människa måste ha rätt till det heliga, till en plats där ingen kan göra intrång, en plats för det allra ömtåligaste. Utan stillhet och ro är det svårt att komma underfund med sitt inre.

Häfte 5,00

Anton och Anna - Församlingen bär

Om att höra till en stor gemenskap!

Häfte 3,00

Anton och Anna - I kyrkan

Spännande upptäcktsfärder i kyrkorummet!

Häfte 3,00

Babykyrkan

Församlingarna bjuder in alla de barn som döpts under året tillsammans med familjen till en gudstjänst där man får både sjunga och gunga! Häftet Babykyrkan är avsett för den gudstjänsten och består av fina sånger, bibeltexter, välsignelse och bön.

Häfte 5,00

Hålla tal!

Ny öppettid! Vår bokhandel öppnar numera kl. 10 måndag till fredag. Välkommen!

Ett bra tal är personligt och unikt!

I de här böckerna, där varje bok består av tio texter, hittar du byggstenar och nya infallsvinklar när du förbereder ett tal.

Inb. 19,00 / st.

Inspiration till vigsetal
Inspiration till doptal
Inspiration till begravnings-

Mannerheimvägen 16 A 9 tfn (09) 612 615 30
00100 Helsingfors fax (09) 612 615 55
www.fontanamedia.fi bokhandel@fontanamedia.fi

Psalmväven

Konstruerat av Ann Huusman

1	E	2	H	3	S	4	O		5	G	6	P	7	C		8	A	9	L	10	B	11	M	12	I	13	T	14	K	15	L	16	M	
17	F	18	C	19	D	20	T		21	L	22	N	23	J		24	R	25	G	26	P		27	E	28	B	29	J	30	O	31	C		
32	H	33	G	34	R	35	S		36	N	37	M	38	I		39	J	40	F	41	L		42	G	43	T	44	E	45	C	46	O	47	T
48	A	49	L	50	F		51	C	52	M	53	N	54	E	55	D	56	L		57	B	58	F	59	J	60	R		61	J	62	T	63	H
64	C	65	E	66	L	67	H		68	B	69	F	70	M		71	S	72	C	73	L	74	F		75	B	76	J	77	L				
78	M	79	E	80	N	81	C	82	D	83	H	84	G		85	I	86	T	87	A		88	G	89	E	90	P							
91	B	92	L	93	S	94	G		95	R	96	T	97	M		98	N	99	J	100	I	101	C		102	L	103	E	104	O				
105	N	106	T	107	B		108	G	109	D	110	M	111	O		112	L	113	H	114	R	115	K		116	J	117	C	118	F				

A Och så vidare	48	8	87					
B Rövat	28	10	91	75	57	107	68	
C Kan drabba djupgående	101	72	81	31	7			
	45	51	117	64	18			
D Påvert	55	109	19	82				
E Är vattenballong?	65	103	54	89	27	44	79	1
F Ledde Moses om natten	40	58	17	50	74	69	118	
G Slags behandling	5	25	84	88	108	42	33	94
H Svindlande hastighet	113	67	32	83	2	63		
I Som smör	85	100	38	12				
J För liv	23	76	116	59	99	29	39	61
K Kraft	14	115						
L Mellan golvbjälkar	9	56	92	49	73			
	102	21	112	15	41	66	77	
M Kyrka?	70	52	16	78	97	110	11	37
N Full av avsmak	80	22	53	98	36	105		
O Håll i hatten	30	4	46	104	111			
P Snöre	26	6	90					
R Runt lagun	34	60	95	114	24			
S Swing it, magistern	93	3	71	35				
T Kallade man Kálmán	106	20	47	62	43	86	96	13

Mars-psalmväv

Fyll i de ord som sökes på raderna A-T. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A48, den andra A8 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A-T bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det skall vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra psalmväven är psalm 202, vers 3, som börjar med orden Må vi akta på den tiden. Vinnare i förra Psalmväven är: **Rose-May Malmberg**, Borgå, **Britta Isaksson**, Mariehamn och **Alf Alm**, Västanfjärd. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

Skicka in!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Mannerheimv. 16 A 9, 00100 Helsingfors senast 29.3.2011. Märk kuvertet "Mars-psalmväv". Bland de rätt svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalm nr och vers i Psalmboken:

som börjar med orden

Namn & adress:

.....

.....

Sydsudanesiska kvinnor jublar efter folkomröstningen den 10 januari i byn Peiti nordväst om Juba. I juli skils södra Sudan från den norra, muslimska delen av landet och blir en egen stat.

Självständigheten kan ge kristna i södra Sudan större frihet

Oro för sharialagar dämpar glädjen i norr

Stephanos William, sudanesisk präst från Vasa, välkomnar södra Sudans självständighet. Även Pekka Haavisto, som har mångårig erfarenhet av de politiska förhållandena i Sudan, är försiktigt positiv till delningen av landet.

En ny stat tar form i Afrika. År 2005 slöts ett fredsavtal i Sudan och i enlighet med det hölls en folkomröstning i januari 2011. En överväldigande majoritet var för en delning av landet och den 9 juli utropas södra Sudan till en självständig stat.

Pekka Haavisto har arbetat med frågor som gäller Sudan sedan 2004, när han kom till landet för att arbeta för FN:s miljöprogram. I dag är han via utri-

kesministeriet engagerad i specialuppgifter som gäller Sudan. Enligt honom beror den förestående delningen bland annat på att Sudans nuvarande president inte har arbetat för att ena landet.

– Norra Sudan står också inför problem vid delningen, och det kan ses som ett misslyckande för presidenten att han förlorat en del av landet. I norra Sudan har man börjat tala om att pre-

sidenten åsidosätter andra marginaliserade områden av landet så som han gjort med södra Sudan, och att det kan splittra landet ytterligare.

– Under tiden för inbördeskriget hade man en stark solidaritetskänsla i södra Sudan, och man ville bland annat förbättra ställningen för de kristna.

Sharialagar oroar
Stephanos William är

prästvigd inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Sudan, och för tillfället bostad i Vasa. Han säger att de kristna i Sudan lider av samma typ av förföljelser som i Irak och Egypten. Majoriteten av Sudans kristna lever i den södra delen av landet.

– Om landet delas kommer den kristna kyrkan i södra Sudan att få större frihet, säger William.

Hur det blir för de kristna

i norra Sudan vet han inte, men han uttrycker oro för att de kan tvingas leva efter samma sharialagar som resten av befolkningen i området.

– Religionen borde vara en sak, och regeringen en annan. I norra Sudan hör regeringen och sharialagarna ihop.

Stephanos William arbetar på uppdrag av sin kyrka bland sina landsmän i Vasa. Till hans uppdrag

Lehtikuva/Reuters/Thomas Mukoya

Kyrkorna engagerar sig i fredsbygget

May Wikström/ENInews

Utmaningarna för den nya nationen södra Sudan är långt ifrån över i och med beslutet om en delning av den forna staten.

Både afrikanska och internationella ekumeniska organisationer har engagerat sig för att hjälpa till att bygga upp en ny sudanesisk nation i fredens tecken.

Kyrkornas världsråd höll i mitten av februari en specialöverläggning där flera afrikanska ledare uttryckte sin tacksamhet för den hjälp som getts hittills, samtidigt som de pekade på de utmaningar som fortfarande återstår.

Kyrkorna spelar en viktig roll

– Vi tackar Gud för att kriget är slut, sade pastor **James Lagos Alexander** från Africa Inland Church i Khartoum i norra Sudan.

Enligt honom visade folkomröstningen att sydsudaneserna klarar utmaningen.

– Men, snälla, fortsätt att slå följe med dem! vädjade han till de talrika internationella åhörarna.

Vice ordföranden för de afrikanska kyrkornas ekumeniska samarbetsorgan, metodistbiskopen **Robert Aboagye-Mensah** från Ghana, lyfte också fram kyrkornas roll i utvecklingen.

– Om inte kyrkorna hade stött sudaneserna hade fredsavtalet från 2005 aldrig blivit av och ingen folkomröstning heller. Nu, när den nya nationen föds, sänder sudaneserna ett viktigt budskap till oss: Överge oss inte!

De afrikanska kyrkorna bidrog till att folkomröstningen och övergången kunde gå fredligt till, bland annat genom att sända 350 observatörer till omröstningen.

Kristna i norr i kläm

Kyrkornas världsråds förre generalsekreterare **Samuel Kobia** leder ett diplomatiskt specialteam som bland annat kunde ingripa när hela omröstningsprocessen höll på att gå överstyr 2009.

Kobia uttryckte sin oro för de kristna som blir kvar under Khar-toums styre.

– Många kyrkor och kristna sko-

lor står nu tomma. Trots det finns det fortfarande en levande kris-tenhets där. Vi förhandlar med lo-kala ekumeniska organ för att se hur vi bäst kan stöda de kristna i norra Sudan, sade Kobia.

Fredsforum på finskt initiativ?

I Finland verkar den sudanesiska befrielse rörelsen (SPLM) som en registrerad förening. I mitten av februari ordnade den tillsammans med First Step Forum ett möte i Helsingfors med inbjudna diplomater från den sydsudanska administrationen och finländska toppolitiker.

Mötet presenterade ett konkret förslag om att inrätta ett centrum för fred och försoning i Juba. Centrumet skulle hantera både regionala och internationella konflikter och medla i tvister som uppkommer i bakvattnet av statsdelningen.

SPLM:s ordförande, den i Finland bosatta sydsudanesen **Kari-om Majok**, befinner sig som bäst i södra Sudan för att presentera förslaget för regeringen.

Det bor cirka 1 800 sydsudaneser i Finland.

”Blir ett nytt land”

Stephanos William är mycket positiv till den förestående delningen av Sudan.

– Det blir ett nytt land. Södra Sudan kan bygga upp landet med hjälp av inkomsterna från oljan, och det finns också goda förutsättningar för jordbruk och odling av kaffe, te och frukt.

Sudans oljetillgångar finns i den södra delen av landet, men oljan måste transporteras via oljeledningarna i norra delen av landet för att kunna exporteras.

– En del ser en risk för krig om oljan, men det finns också en möjlighet att oljan sporrar båda parterna till fredligt samarbete för att båda ska kunna dra nytta av den, säger Pekka Haavisto. Han tror också

att södra Sudan i framtiden kan utnyttja tillgången på vatten och skog, bland annat ädelträ, som ett vinnande koncept.

Behov av vård och infrastruktur

Enligt Haavisto har södra Sudan problem med bristande tillgång till hälsovård och utbildning, och saknar också ett ordentligt utbyggt vägnät.

– Det finns många byar som helt saknar vägar, och i nuläget är det en utmaning redan att nå alla medborgare.

Stephanos William talar också om södra Sudans behov av infrastruktur och satsningar på vård och utbildning.

– Alla människor behöver goda vägar, sjukhus, utbildning – och frihet, förstås. Självtändigheten ger en möjlighet att bygga upp landet själv. Se på Finland – varje större stad har goda vägar, universitet och sjukhus.

Trots att många problem ännu väntar på sin lösning utstrålar William framtidstro när han talar om södra Sudans framtid. Även Pekka Haavisto är försiktigt positiv.

– Situationen har utvecklats sig bättre än vad många vågade hoppas vid årsskiftet, bland annat för att valet har kunnat genomföras utan utbrott av våld. Södra Sudan har egentligen bättre förutsättningar än flera av sina grannländer, på grund av sina oljetillgångar.

Erika Rönngård

Sudan

- Det till ytan största landet i Afrika.
- Delas i två länder den 9 juli, då kontinenten får en ny självständig republik, södra Sudan.
- Sudan har i sex decennier slitits av svåra konflikter mellan olika folk, inklusive två inbördeskrig åren 1963–1972 och 1983–2005.
- Den nya gränsdragningen är delvis en religiös gräns mellan islamskt och kristet, Khartoum och Juba, arabiskt och afrikanskt, men den är inte heltäckande.
- De centrala aktörerna är befrielse rörelsen Sudan People's Liberation Movement, regeringen i Khartoum och den självständiga administrationen i Juba.
- De senaste veckorna har det förekommit sammandrabbningar i södra Sudan mellan administrationen och militära utbrytargrupper som känner sig förfördelade.
- Processen försåras av politiska och ekonomiska intressen i grannländerna. Också globala aktörer som Ryssland och Kina har militära och ekonomiska intressen i Sudan. (MayW)

hör också att etablera kontakt med den finländska evangelisk-lutherska kyrkan.

– Den finländska kyrkan är gammal, medan den su-

danesiska är ung. Vi behöver stöd så att vår kyrka kan växa, men vi vill också dela Guds välsignelse med finländarna – vi är bröder och systrar i Kristus.

© De Gröna

Enligt Pekka Haavisto har situationen i södra Sudan utvecklats sig bättre än vad många vågade hoppas vid årsskiftet.

Erika Rönngård

Stephanos William är prästvigd inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Sudan och arbetar på uppdrag av sin kyrka bland sina landsmän i Vasa.

Lars Brunell är sjukpensionerad polis. Han föreläser och håller kurser om självkänsla.

Självkänslan behöver kravlös uppmuntran

Johan Sandberg

För att få en möjligast hel självkänsla behöver vi få uppleva att vi har samma värde som andra människor. Vi behöver uppmuntran för de vi är, inte för det vi presterar.

Lars Brunell i Jakobstad har funderat mycket på självkänsla och även föreläst om saken. När han i sin egen process upptäckte vad självkänsla är, hur den bildas och påverkar oss, kom han samtidigt i kontakt med kristendomen.

– Jag gick i kyrkan och lyssnade på predikan med ett leende på läpparna, säger han. Jag upptäckte att det jag funderat på redan fanns skrivet i Bibeln. Det var märkligt att gå på gudstjänst och förundra sig över de kloka orden som sades. Jag fick bekräftelse på det jag gått igenom. Det var då jag gick till församlingen och skrev in mig.

Brunell säger att han inte alltid haft en sund självkänsla. Långt därifrån.

– Min självinsikt var riktigt dålig. Jag slog ifrån mig när jag erbjöds hjälp, jag undrade vad den som erbjöd hjälp hade att komma med. Först när jag kom till den punkten att jag inte kunde ta ett steg till av egen kraft kom jag vidare. Nu ser jag skillnaden i hur man lever livet om självkänslan är sårad eller om den är så hel som den kan vara. Min självinsikt är också en annan än den jag haft tidigare.

Självkänslan kan inte vara hög, låg, svag, stark, bra eller dålig. Brunell säger att de orden leder tankarna till

något man presterar. I stället talar han om självkänslan som sårad eller hel.

– Hel eller sårad är känslan av mitt värde. Det handlar om sårade känslor. Ur ett kristet perspektiv är det så kallade köttet den sårade självkänslan. Andens frukt representerar en hel självkänsla.

Han tror inte att det finns någon som har en hel självkänsla.

– Jag ser det som en omöjlighet. I Bibeln får vi läsa att köttet är kvar och det spökar mera än vi önskar. Jag tror inte att självkänslan kan bli totalt hel innan Jesus kommer åter.

Upplevelse av mänskligt värde

Med självkänsla avser Brunell vår upplevelse av vårt mänskligt värde, inte bara den teoretiska insikten om det.

– De människor jag frågat är eniga om att vi har samma mänskligt värde. Men den insikten stämmer inte alltid överens med upplevelsen av mänskligt värde. Oftast anser folk sig ha ett lägre mänskligt värde än andra. Men det finns också de som anser sig ha ett högre mänskligt värde.

Är det viktigt att man är värdefull i andra människors ögon eller är det viktigare hur Gud ser på oss?

– Att veta vårt värde inför Gud hjälper oss inte alltid. Det kan också bli som en teori. Känns det annorlunda kan man inte ta det till sig ens som kristen. Därför är det viktigt att vi känner att vi har samma värde som andra människor. Annars kan det få katastrofala följder.

Reslutatet av en möjligast hel självkänsla förliknar Lars Brunell vid Andens frukt.

– Den härliga förteckningen kan vi ju läsa i Bibeln. Då vi grundar vårt värde på rätt ställe kommer Andens frukt som ett resultat, inte som något vi ska prestera. Bygger vi på rätt grund märker vi plötsligt en dag att problemet försvunnit automatiskt.

Med rätt grund avser Brunell något där vi inte behöver förtjäna vårt värde.

– Det kan vara Guds kärlek. Men tror man inte på Gud kan man själv välja att anse att jag inte behöver förtjäna mitt värde.

Prestationer räcker inte

Innan Lars Brunell kom till tro trodde han på sig själv. Men i något skede upptäckte han att det inte höll i längden.

– Det värde jag själv skaffar mig genom mina prestationer är så kortvarigt att jag måste jaga efter det hela tiden. Ju mera jag bygger på den grunden, desto större blir också fallet när jag inte lyckas prestera.

Drivkraften till det man gör kan vara både inre och yttre. Den yttre motivationen är den ära och berömmelse vi får utifrån.

– Då ska en annan människa bedöma mig och då ligger jag risigt till, säger Brunell. Det är bättre om jag själv får bedöma mig och jämföra mig med vad jag varit tidigare.

Brunell citerar Hjalmar Söderberg: "Man vill bli älskad, i brist därpå beundrad, i brist därpå fruktad, i brist därpå avskydd och föraktad. Man vill ingiva människorna något slags känsla. Själven ryser för tomrummet och vill kontakt till vad pris som helst."

– Att vara älskad är något

man inte behöver förtjäna. Men redan att vara beundrad kräver en prestation. Sedan blir det bara värre och värre tills man blir avskydd och föraktad. Jag behöver bekräftelse. Beroende på vilken drivkraft jag har kan jag ställa till med vad som helst.

Han kopplar till de tragiska händelserna i Jokela och Kauhajoki.

– Jag kan tänka mig att pojkarna långt innan de verkställdes skolskjutningarna bestämt sig för att göra det. Vetskapen om den uppståndelse de skulle förorsaka och den bekräftelse de skulle få efteråt gjorde sannolikt att de drog ut på tidpunkten för att njuta av

livet. Det var troligen den bästa tiden i deras liv.

Börja med självinsikten

För att få igång självkänslans helandeprocess vill Brunell börja vid självinsikten, alltså att man förstärker varför man tänker, känner och betar sig som man gör.

– Vårt tankemönster påverkar oss och vår självkänsla och för att få till en förändring i tankemönstret behöver vi få någon sorts självinsikt. Vårt tankemönster härstammar från personer som funnits i vår närhet medan vi växte upp. Någon har sagt att man inte kan lösa ett pro-

blem med samma tanke-sätt som skapat det. Vill vi något annat så ska vi se vilket tankesätt som krävs för att nå målet. Det kräver kontinuerlig övning att hålla hjärnan i nya banor. Det är lätt att tankarna slinter in i gamla hjulspår. Vad kan jag då bidra med för att andra människor ska få en helare självkänsla?

– Problemet är att vi sällan bekräftar medmänniskorna utan att de presterat något, säger Brunell. Då blir det svårt att kunna känna att vi har ett värde grundat på något annat än prestation. Att så är fallet blir en teori som vi inte får tag på, som inte berör

oss. För att kunna hjälpa andra borde vi arbeta på att kunna bekräfta andra så att de har ett värde som den de är.

Guds kärlek en förebild

Här kan vi ta lärdom av Guds kärlek.

– Vi får av Guds kärlek i överflöd. Om jag öppnar och låter mig fyllas av Gud flödar det över och kommer mina medmänniskor till del. Det blir enkelt när det inte är jag som behöver prestera något. Så länge jag är öppen behöver jag inte ha någon prestationsångest. Om jag ska prestera i egen kraft har jag orsak att ha det.

Han berättar om sin farmor som hade en väggbonad med texten: "För den som älskar Gud samverkar allt till det bästa." På den tiden förstod han inte vad det betydde, men orden fastnade i minnet.

– Om vi fokuserar på Gud så löser sig allt. Då måste jag ta reda på vem Gud är, jag måste ju känna honom jag älskar av hela mitt hjärta.

Oklara könsroller

Det talas i dag om mannens kris. Ser du att mannen i dag har det jobbigare än tidigare?

– I dag försöker vi sudda ut olikheterna mellan könen lite för mycket. Jag tror

att mannen har missbrukat sin ställning, han har inte tagit det ansvar som kommer med att vara man. I

stället har mannen tagit till sig en makt. På det viset förstår jag att man vill jämna ut det.

Det värde jag själv skaffar mig genom mina prestationer är så kortvarigt att jag måste jaga efter det hela tiden. Ju mera jag bygger på den grunden, desto mera måste jag jaga. Desto större blir också fallet när jag inte lyckas prestera.

– Men fortfarande måste det finnas plats för olikheter. Mannen mår bra av att ta det ansvar han ska ta. Det förutsätter också att kvinnan ger honom det ansvaret. Jag tror att många relationer far illa då mannen börjar känna på sig att de inte får fylla sin plats. Samtidigt frågar sig kvinnorna varför männen inte har någon egen vilja. Kanske det är så att kvinnan med sitt beteende drivit mannen till det.

Brunell tror vi håller på att gå vilse i våra könsroller genom att sudda ut gränserna. Mannen bör få vara man och kvinnan kvinna.

– Olikheterna gör att vi är beroende av varandra

på ett sunt sätt. Jag har ju inte allt så jag behöver en medmänniska. Tack vare olikheterna mellan man och kvinna ska vi våga vara beroende av andra. Den höga skilsmässofrekvensen är kanske ett resultat av att vi inte är det. Det man lovar varandra när man ingår äktenskapet betyder inte så mycket, det ses närmast som en formalitet. När min fru och jag ingick äktenskap så menade vi vad vi lovade. Det gäller också de dagar då relationen inte känns så bra. Därför kan man heller inte vara arga på varandra hur länge som helst. Vi ska ju fortsätta leva med varandra. Jag har mitt ansvar i det.

Presentation

Saga och våren

Den tredje boken om Saga Blom heter *Saga Blom kollas in våren* (Söderströms 2011) och är underbar läsning just nu då man bara längtar och längtar efter krokusar, snödroppar, hackspettar och fasaner.

Berättelsen handlar om flickan Saga och hennes farmor, om att det blir vår, om kärlek i luften och om svart-sjuka.

Anna Gullichsen har igen fått till det med en text som jag tycker fungerar både stilistiskt och emotionellt, och jag gillar **Cara Knuutinens** illustrationer. Hon är speciellt duktig på att teckna stämningar och känslolägen.

Fakta om fåglar och nässelrecept är en välkommen bonus. (ST)

Herr Kanins nya liv

Herr Kanin får besök (Libris 2011) är en rörande bok om en organiserad kaninherre som hittar ett ankäg. När ankägget spricker och en klibbig ankunge klättrar ut vänds hans välordnade tillvaro upp och ned.

C.S. Lewis har skrivit att också de mest oordnade former av kärlek är att föredra framför att stänga in sitt hjärta i ensamhet, och det är just det den här boken handlar om. Herr Kanin har många föregångare i barnlitteraturen, men temat fungerar ju varje gång.

Texten är skriven av **Steve Smallman** och illustrationerna gjorda av **Tim Warnes**, **Anna Brau** står för översättningen till svenska. (ST)

Pappret och pennan gjorde mörkret mindre mörkt

Christa Mickelsson

Affirmationer är medvetet valda, positiva instruktioner till dig själv. Minna Aaltos illustrerade affirmationer påminner henne om att optimismen är hennes ledstjärna.

Minna Aalto är aktuell med utställningen *Exorsisters* som visas i församlingscentret Aurelia i Åbo. Namnet på utställningen har hon lånat av sina egna seriefigurer.

Figurerna härstammar från en period i hennes liv då hon var modfärdig och oinspirerad. Hon genomgick en depression och var tyngd av inre konflikter och hjärnspöken.

– Vid ett tillfälle skickade min syster ett textmeddelande åt mig och uppmanade mig att "exercise some demons" – ge uttryck för de mörka känslorna inom mig – i stället för att stänga in dem.

Systemens ord stannade kvar hos Minna, och efter en stund tog hon fram papper och penna och iakttog med växande fascination den dialog som utspelade sig mellan de två karaktärer som dök upp där hennes penna mötte pappret.

– Seriefigurerna kunde vara mina systrar. De bryr sig om varandra och i dem känner jag igen både mig

En av Minna Aaltos egna favoriter bland teckningarna i utställningen *Exorsisters* är den där hon sitter i en båt och, trots att vågorna går höga ibland, vågar lita på livet.

själv och mina medmänniskor.

Figurerna har hon haft med sig sedan de tillkom 2006.

– De är underhållande, påhittiga och äventyrliga. Inte att undra på att jag trivs suveränt bra i deras sällskap.

Positiva mantran

Seriefigursystrarna i *Exorsisters* är bara en del av den utställning som nu pågår i Aurelia. Ett tiotal teckningar och tre målningar utgör stommen.

– Att teckna är ett sätt för mig att ordna mina tankar visuellt.

Förra sommaren kom hon över ett litet paket med tuschpennor för barn.

– Pennorna var härliga

att jobba med. Jag började visualisera affirmationer som var viktiga för mig. Den ursprungliga tanken

var inte att teckningarna skulle ställas ut.

En affirmation är olika slags positiva meningar som hjälper att förbättra sinnesstämning och självförtroende.

– Jag hittade vissa meningar som blev viktiga för mig just då, till exempel "Jag litar på livet" eller "Jag älskar att vara kvinna" – något som ibland kan vara utmanande för mig att uppskatta eller komma ihåg.

– Affirmationerna blir en medvetet vald motvikt till negativa tankar som ibland kan få övertaget.

I stället för att låta bli

Teckningarna har blivit ett sätt för henne att utforska och ge uttryck för sina känslor. Dikter, musik och dans är andra viktiga uttrycksformer för Minna Aalto.

– Det viktiga är att det föds något och att jag väljer att ge uttryck för det, i stället för att låta bli.

Hon kallar sig en typisk mångsysslare på heltid. 2005 blev hon magister i konstvetenskap och folkvetenskap, men lämnade den världen för musiken och dansen. Den senaste tiden har konsten fått allt större utrymme.

– Det här är min första utställning. Den hade nog inte blivit av nu om det inte var för den stora entusiasm **Laura Karanko**, missions- och kultursekreterare i Åbo svenska församling, visade för mina teckningar.

www.exorsisters.com

När barnet tar den vuxnas plats

FILM *Svinalängorna*. Manus: Pernilla August, Lolita Ray. Regi: Pernilla August. I rollerna: Noomi Rapace, Outi Mäenpää, Ville Virtanen, Ola Rapace m.fl. Premiär 11.3.

"Du är del av ett segt släkte, Leena. Bra gener, finsk sisu..." Ungefär så uttrycker sig Leenas pappa en kväll när han stoppar om henne. Som nykter är han trevlig, nynnär på gamla melodier, steker pannkakor och odlar solrosor.

Under de perioder då föräldrarna dricker kastas däremot hela tillvaron i *Svinalängorna* – ett invandrartätt bostadsområde i 70-talsverige – på ända. Och då hjälper det inte att Leena gör sitt allra bästa: i skolan, på simtävlingarna, för att hålla hemmet på fötter. Spriten förvandlas inte till mat, pappa slutar inte slå mamma och lillbrorsan börjar inte prata.

Filmversionen av **Susan-**

Alakoskis uppväxtskildring *Svinalängorna* byggs upp kring den vuxna Leenas (**Noomi Rapace**) resa till barndomen. Mitt under luciafirandet med maken och flickorna får hon ett telefonsamtal från sjukhuset i Ystad: din mamma är döende, det kan handla om timmar... Ivrigt påhejad av sin lyckligt ovetande man

(**Ola Rapace**) packar den vuxna Leena sin familj i bilen och börjar den olustiga färden tillbaka.

Svinalängorna är en ocensurerad berättelse om hur det är att växa upp i en sverigefinsk familj som dränkte krigsärren i spriten och om hur materiell välfärd inte kan ersätta känslan av självrespekt och till-

hörighet. Mest av allt är det ändå en skildring av barns utsatthet och vissa maskrosors förmåga att överleva även i svartaste asfalt.

Regissören och manusförfattaren **Pernilla Augustsson** lyckas förträffligt med att återskapa en trovärdig 70-talsmiljö med linnemattor, blommiga färger. **Kati Outinen** är utomordentlig i sin roll som desillusionerad mamma och döende patient och **Ville Virtanen**, som spelar pappan, är skrämmande hänsynslös i filmens våldsorgier. Däremot önskar jag större karaktärsdjup av **Noomi Rapace** i huvudrollen som vuxen-Leena.

Ur finländskt perspektiv sitter en del detaljer inte heller riktigt rätt. Mest stör jag mig på att den som spelar Leena som barn uttalar sin brorsnamn *Sakaripåsvensk* vis med dubbelt k och talar uteslutande svenska. Den

Det som borde vara en familjefest slutar i fylla och knytävsslag i filmversionen av **Susanna Alakoskis Svinalängorna**.

som läst boken vet också att föräldrarnas närmaste vänner var ett finskt par, ingalunda helyllesvenskar som i filmversionen.

Filmen efterlämnar en genomborrande känsla av sorg och äckel. På sätt och vis är den ännu mer hänsynslös än boken: eftersom Leenas barndom presenteras retrospektivt försvinner även det sista hoppet om ett lyckligt slut.

Trots filmens finska namn *Sovinto* finns det ingen egentlig försoning att tala om, bortsett från att Leena *möjligt* kan leva vidare som en helare människa efter att hon blivit tvungen att bearbeta sin förträngda barndom.

Det finns minnen som lämnar så djupa sår att de aldrig läks helt. Och det finns likgiltighet som inte kan döljas genom att man skruvar upp volymen på stereon.

Marina Wiik

Kulturnytt

Namntävling för kyrkans servicecenter

Finlands evangelisk-lutherska kyrkas servicecenter för bokföring och löneräkning inleder sin verksamhet 2012. Nu ordnar kyrkostyrelsen en tävling för att få ett namn åt enheten.

Namnet ska fungera på både finska och svenska och det ska inte vara upptaget.

Namntävlingen, som pågår till 2.5.2011, är öppen för alla och det vinnande namnet avgörs av Kyrkostyrelsen. (MW)

Påsk på webben

Den som kan finska kan läsa om fastan och påsken på Helsingfors församlingarnas webbsida paasiainen.fi. På nätsidan behandlas kyrkoårets teman i lifestyle-journalistiskt format.

– Vi diskuterar fastan ur en sådan synvinkel att man kunde dra ner på sitt livstempo, säger nätsidans proeucuent **Mikko Huotari**. Bland dem som bloggar om påsken finns till exempel **Merete Mazzarella**.
Också på webbsidan Kirkko65+ kan man hitta inspiration för påsken. Webbsidan bjuder på livsvisdom och intervjuer med personer med gott om livserfarenhet. Bland dem finns ärkebiskop emeritus **John Vikström** som säger bland annat att man inte lär sig något av de fotbollsmatcher som går bra. (ST)

Kp-arkiv

Prins Charles läser ur Bibeln på Youtube

I år firas den mest sålda engelskspråkiga bibelöversättningen King James Bible – och en av dem som bidrar är prins **Charles**. Översättningen är från år 1611 och firar alltså sitt 400-årsjubileum.

Nu har King James Bible-stiftelsen uppmuntrat mäniskor i alla åldrar och med olika bakgrund att läsa bitar ur bibelöversättningen på Youtube. Tanken är att skapa ett komplett bibelarkiv på nätet. Som beskyddare av stiftelsen har också prins Charles dragit sitt strå till stacken: han läser de första fjorton verserna ur Johannesevangeliet fjortonde kapitel.

Snutten finns att se på webbadressen www.youtube.com/watch?v=IjDdz-yRw4 (ST)

– Askonsdagen inleder fastetiden, säger **Yngvill Martola**, docent i praktisk teologi vid Åbo Akademi.

– Folk tror ofta felaktigt att askonsdagen är onsdagen i stilla veckan, men det är alltså fel.

Fastlagstidningen med sina bullar avslutar alltså frossandet inför fastan.

– Ofta ordnas karnevaler inför fastan, också själva ordet karneval betyder ju farväl till köttet.

Orsaken till att fastan börjar mitt i veckan är att den ska räcka i 40 dagar, men på söndagen bryts fastan. För att kom-

Vi frågar

Vad är det för skillnad mellan askonsdag och dymmelsdag?

pensera för de bortfallna söndagarna inleds fastan mitt i veckan, på en onsdag.

Dymmelsdagen kallas den onsdag som infaller i stilla veckan.

– Stilla veckan kallas också ibland för dymmelveckan, berättar Martola. Hon påpekar att man

ofta felaktigt kallar stilla veckan för påskveckan, men påskveckan är alltså veckan efter påsk.

Och vad betyder då dymmel?

– En dymmel eller dymling är en sorts träplugg eller klockkläpp av trä. Ordet har att göra med att man förr bytte ut kyrkklockornas kläppar mot träkläppar i stilla veckan. Den traditionen har nog dött ut hos oss senast under 1800-talet. (ST)

Läs mer om fastan på sidan 20 i denna tidning.

Lyckobubblan

Ordet bubbla syftar ofta på något överkligt, illusoriskt. Jag uppfattar det inte längre så.

Tvårtomhardet blivit en symbol för det goda i livet, det som i långa loppet betyder något. När livståget dundrar fram och kör över mig utan att bromsa, flyr jag gärna till gemenskapen med de allra närmaste. Till den lyckliga oas av närhet, ömtanke och uppriktighet som inte är beroende av prestationer eller vassa armbågar. Bubblan skyddar en inte från verkligheten, men den dämpar stötarna.

Som bricker i samhällsspelet måste vi hela tiden vara på vår vakt. Vi debatterar viner och träningsprogram, sveper in oss i märkeskläder och dyra krämer. Allt för att med suverän självsäkerhet kunna visa upp en polerad yta och vid behov trycka till någon som råkar vara i vägen. Vi generas inte av naken reklamhud, men vågar sällan vara själsligt nakna inför varandra. Då kunde ju någon dra nytta av vår svaghet.

Det är svårt att inte tappa bort sig själv i galenskapen. Om man inte har någon eller något som rättar till proportionerna, vill säga.

Vi behöver alla bli påminda om att livet eller människovärdet inte är beroende av karriär eller status.

Vi behöver någon som håller oss tillbaka när det går för fort och ger oss en puff framåt när vi vill sjunka ner i självömkän. Som bakar blåbärspaj och kramar om oss när vi är ledsna, gör oss uppmärksamma på att orkidén på fönsterbrädet fått knoppar och som drar oss ut på söndagspromenad när solen tittar fram.

I den goda relationen kan man vila i att bara vara människa. Det räcker.

Marina Wiik

Skämt å sido

Hu! eller Vad ska man tro?

FILM The Rite. Regi: Mikael Håfström. I rollerna: Colin O'Donoghue, Anthony Hopkins, Alice Braga, Ciarrán Hinds m.fl.

Filmen *The Rite* är något så underligt som en övernaturlig thriller som antagligen inte ogillas av Vatikanen. Manusets baserar sig delvis på journalisten **Matt Baglios** bok *The Rite: The Making of a Modern Day Exorcist*, som alltså handlar om hur katolska exorcister (andeutdrivare) utbildas i Rom. Storyn bygger (åtminstone till en del) på den amerikanska prästen fader **Gary Thomas** erfarenheter.

The Rite handlar om

Anthony Hopkins gör en övertygande rollprestation som tvivlande exorcistmentor i filmen *The Rite*.

den fiktiva prästkandidaten Michael Kovac (en något avslagen **Colin O'Donoghue**) som börjar studera på prästseminarium för att komma undan tvånget att följa pappa begravningsentreprenören i spåren. Problemet är bara att han inte tror på Gud, och

för att skjuta upp avgörandet skickas han till Rom på exorcismutbildning. Där följer han präst-exorcisten fader Lucas (**Anthony Hopkins**) i spåren, och för det mesta är han både skeptisk och orolig.

Just när jag tycker att det börjar bli riktigt intres-

sant kommer regissören ihåg att det är en *skräck*-film han håller på med, och sedan följer en kavalkad av skrämmande hessa mansröster, rödögda mulåsnor, grodor, visioner och människor som vrider sig i omöjliga positioner.

Ändå tycker jag på slutet att filmen är tankeväckande. Den är nämligen, trots allt, ett försök att närma sig ett ämne som är pinsamt och jobbigt alldeles på riktigt. Amerikanska präster som sysslar med exorcism vittnar om att de ofta blir förlöjligade. Den katolska kyrkan använder exorcism än i dag (också i Finland), men många (katolska)

präster har svårt att säga sig tro på djävulen. Diskussionen om vad som är psykisk sjukdom och vad som handlar om något mycket, mycket kusligare förs alltså på riktigt. En film om en ateist-präst som blir troende exorcist kan inte annat är vara intressant.

Sedan ska vi inte glömma att filmen dessutom handlar om att Gud besegrar djävulen, och det är faktiskt ett tag sedan jag sett präster, Vatikanen, Gud och Jesus utmålade i så smickrande dager på vita duken. Att lämna salongen med en bön på sina läppar känns inte alldeles fel.

Sofia Torvalds

Du missade väl inte ...

Låt barnen
komma
till tals

sid 7

Larsgården
till domstol sid 8Psalmväven
sid 13Bhatti
förutsåg
martyr-
döden
sid 4 & 6

Påskfasta:

Sju veckor av annorlunda liv

Sofia Torvalds

När det blir för mycket av allt som är bra blir livet för tunt. Då är det dags att gallra.

I går, på askonsdagen, inleddes påskfastan. Kristna har fastat sedan 300-talet.

– Men vi har tappat bort fastan i vår lutherska kyrka, säger stiftssekreterare **Tua Sandell**.

Ändå fastar nästan alla kristna trosinriktningar, och inte bara de, också andra religioner: muslimer, hinduer, buddhis-

ter ... Till och med de gamla egyptierna fastade. – Fastan är en överenskommen mellan mig och Herren. Men jag fastar inte för att vara duktig eller bevisa nå-

got, utan för att jag tar min tro på allvar.

Tua Sandell undrar om vi lutheraner i ivern att skala bort alla tomma ritualer också lämnat bort dem som verkligen kunde göra oss nytta.

– Ritualerna sitter i kroppen. Och jag tror att det har varit ett stort misstag att dra en så skarp skiljelinje mellan kropp och ande som vi ofta gjort i vår kyrka.

Vad är mitt begär?

Att fasta är ingen offentlig handling som man ska visa upp som en prestation, men det kan vara ett stöd att veta att också andra fastar. Därför finns det för-

samlingar som ordnar så kallade fastegrupper med träffas en gång i veckan. Där kan man kämpa emot sina begär tillsammans.

– För det är just det fastan handlar om: att se vad i mitt liv som blivit ett begär. Ibland går det så att vanliga behov, som det inte är något fel på, blir begär som tar makten över mig.

Det kan handla om den där kittlande nyfikenheten på vem som kommenterat min status-uppdatering på facebook, nyfikenheten som tvingar mig att gå in tio gånger per dag för att kolla vad som är på gång. Det kan handla om de där tv-programmen jag inte får missa, om att äta sött, shoppa kläder, jobba övertid dag efter dag ...

– Man kan också lova sig själv att gå in för en lugnare livsstil och inte köra förbi någon i trafiken. Eller att åka kollektivt i sju veckor.

Leva medvetet

Fastan är en möjlighet att testa på ett lite annorlunda liv. Efter sju veckor är det ju ändå över, och dessutom får man ta paus på söndagarna.

Insamlingen Gemensamt Ansvar uppmärksammar också fastan i år.

– Man kan ju tänka sig att de pengar som man sparar genom att lämna bort godis, kött eller nöjesshoppande kan gå till ett gott ändamål, säger Sandell.

Vad man än avstår från är tanken att man då ska kunna avsätta mer tid för bön.

– Och när man sedan blir frestad är det med Herren man för de där små dialogerna om huruvida man kunde tänkas äta ett litet kex ändå, fastän det är lördag kväll och fastan egentligen bryts först på söndag. Då kommer man ihåg för vem man fastar.

Det är viktigt att välja att fasta från någonting genomförbart, någonting som känns tillräckligt jobbigt men inte överkomligt. Annars finns risken att man ger upp redan efter några dagar och blir besviken både på sig själv och fastan.

– Fastan handlar om att leva medvetet inför Gud.

Tua Sandell påminner om att vi inte bara helt hjälplöst behöver ta emot alla impulser vi får. Fastan är en tid då vi kan lära oss att sälla bland dem – för att själva må bättre.

Träna tanken

Fastan har också en psykologisk aspekt.

– Jag är inte en person som bara helt hjälplöst tar emot alla impulser som kommer. Jag kan faktiskt sälla dem, jag borde sälla dem. Om jag ger efter för varje begär förtvinar min vilja.

Tua Sandell tror att många av oss lever ett liv där både vi själva och våra barn uppfostras till att vi kan få vad vi vill, genast.

– Fastan kan bli en viktig övning i att få kontroll över vårt medvetande och våra tankar. Att kunna koncentrera sig på sin uppgift.

Men det är inte bara våra tankar som mår bra av lite träning, kroppen kan göra det också.

– Kroppen påverkas av allt vi äter och allt vi gör. Den ska orka med våra långa arbetsdagar och med allt vi utsätter den för. Vi behöver behandla den med respekt, säger Sandell.

Kanske kroppen under fastan kunde behandlas med promenader, ett lugnare livstempo och en arbetsdag som inte blir längre än åtta timmar? Kanske kunde ögonen få vila och inte utsättas för så många intryck?

Att gallra

Tua Sandell påminner om att det man avstår från gärna kunde bli något man gör för någon annan.

– Shoppar jag mindre kan jag ge till de fattiga. Jobbar jag mindre kan jag ge tid för min familj.

Hon citerar författaren **Peter Halldorf**: att fasta är att gallra i livets grönsaksland.

– Det är som att så morötter. När det blir för mycket av allt som är bra blir det bara tunt alltihop.

